

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
ZA 2009 ROK**

2009

Szanowni Państwo,

ubiegły rok był najtrudniejszym okresem w historii Banku Zachodniego WBK ze względu na kryzys na światowych rynkach finansowych, w następstwie którego polska gospodarka gwałtownie wyhamowała, wyniki przedsiębiorstw pogorszyły się, a bezrobocie wzrosło. Mimo tak poważnych turbulencji zakończyliśmy ten rok w dobrej kondycji. W 2009 r. Bank Zachodni WBK imponował aktywnością i kreatywnością, które pozwoliły nam umocnić pozycję w czołówce największych i najbardziej rentownych polskich banków. To dobra prognoza dla realizacji naszej strategii w kolejnych latach.

W 2009 r. nasz bank pozytywnie wyróżniał się na tle sektora bankowego. Przede wszystkim, w przeciwieństwie do wielu naszych konkurentów, udało nam się uniknąć zwolnień grupowych. Nowatorski na polskim rynku program oszczędnościowy, który solidarnie objął wszystkich pracowników Banku Zachodniego WBK, pozwolił zahamować wzrost kosztów pracowniczych, które utrzymaliśmy na niskim poziomie. Dobra organizacja pracy, optymalna lokalizacja naszych oddziałów, a nade wszystko wysiłek pracowników spowodowały, że nasz bank – w przeciwieństwie do wielu innych – nie musiał zamykać swoich oddziałów. Przeciwnie, w 2009 r. otworzyliśmy kilkanaście kolejnych, a dodatkowo znacząco rozbudowaliśmy sieć placówek partnerskich. Dzięki temu możemy obecnie zaprosić naszych klientów oraz wszystkie osoby zainteresowane naszymi produktami i usługami do ponad 600 placówek z logo Banku Zachodniego WBK.

Kolejnymi sukcesami ubiegłego roku były utrzymanie wskaźnika kredytów do depozytów na bardzo bezpiecznym, jednym z najlepszych w sektorze, poziomie nie przekraczającym 84%, utrzymanie stabilnego poziomu wolumenów kredytowych, w tym zanotowany sięgający 20% wzrost sprzedaży kredytów gotówkowych oraz ponad 11% wzrost sprzedaży kredytów mieszkaniowych, które stały się naszym sztandarowym produktem cieszącym się dużą popularnością i bardzo dobrze ocenianym przez klientów. Po stronie depozytowej rozwinęliśmy szeroki wachlarz oferowanych produktów oraz umocniliśmy swoją pozycję rynkową.

Również w zakresie kont osobistych znacznie rozszerzyliśmy naszą ofertę, która dzięki swojej atrakcyjności oraz bardzo dobrze przyjętym przez klientów oraz rynek kampaniom marketingowym, pozwoliła nam osiągnąć trzecią pozycję na rynku pod względem liczby kont prowadzonych dla klientów indywidualnych.

Warto też odnotować, że nadal należymy do banków o najlepszym wskaźniku kredytów trudnych. Ubiegły rok to także okres dalszej dywersyfikacji naszej działalności i zwiększania aktywności w nowych obszarach biznesowych, w tym usługach bancassurance oraz usługach świadczonych instytucjom finansowym.

Choć 2009 r. był dla polskiej gospodarki najtrudniejszy od wielu lat, dochody ogółem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK zwiększyły się – wyłączając zyski z jednorazowych transakcji na rynku kapitałowym – o prawie 3%. Dzięki inicjatywom oszczędnościowym zredukowaliśmy w minionym roku koszty ogółem o 2,2% i osiągnęliśmy wskaźnik kosztów do dochodów na poziomie 50% - jeden z najniższych w sektorze. Współczynnik wypłacalności Grupy Banku Zachodniego WBK kształtuje się na bardzo dobrym poziomie 12,97%, a wskaźnik rentowności (ROE) na poziomie 17,5%. I wreszcie najważniejszy dla inwestorów wskaźnik – zysk. Grupa Banku Zachodniego WBK zakończyła rok 2009 zyskiem brutto w wysokości 1 163 mln zł, a wynik Grupy przypadający na jednostkę dominującą wyniósł 886 mln zł.

Rok 2009, ze względu na sytuację gospodarczą i ogromne wahania cen akcji, był bardzo trudny dla największych spółek zależnych z Grupy Banku Zachodniego WBK. Dotyczy to przede wszystkim Domu Maklerskiego BZ WBK, BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych oraz BZ WBK AIB Asset Management. Mimo trudnych warunków rynkowych wszystkie spółki obroniły swoje dotychczasowe pozycje. Dom Maklerski BZ WBK zajął drugą pozycję na rynku akcji, a jego udział w rynku wynosi 11%. Na drugim pod względem ważności rynku kontraktów terminowych nasz dom maklerski zajął trzecie miejsce, ale jego udział w rynku był wyższy i wyniósł 12,5%. Warto też podkreślić, że w minionym roku Dom Maklerski BZ WBK przeprowadził dziesięć ofert sprzedaży na rynku pierwotnym i wtórnym.

Drugą pozycję – z ponad 11% udziałem – utrzymało w 2009 r. BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych. W minionym roku spółka, tradycyjnie już, osiągnęła bardzo dobre, często najlepsze w Polsce, wyniki zarządzania, a ponadto zaoferowała klientom nowy program inwestycyjny „Moja Przyszłość”.

Warto odnotować, że w 2009 r. swoje rynkowe pozycje obroniły także inne spółki z Grupy Banku Zachodniego WBK oferujące między innymi usługi leasingowe i factoringowe.

Trudny miniony rok potwierdził słuszność strategii dywersyfikacji, którą zaczęliśmy wdrażać w roku 2007. Dzięki zrównoważonemu rozwojowi, dzięki polityce strumieni biznesowych i położeniu nacisku na rozwój wielu linii biznesowych, Bank Zachodni WBK jest dzisiaj jednym z najbezpieczniejszych banków uniwersalnych działających na polskim rynku. Co więcej, ta realizowana w trudnym otoczeniu makroekonomicznym strategia nauczyła naszą organizację elastyczności i umiejętności wykorzystywania nisz rynkowych. To bezcenny kapitał, który będziemy wykorzystywali w następnych latach.

Ubiegły rok, jak żaden inny, udowodnił, że dobra strategia biznesowa, konsekwencja w jej realizacji oraz dyscyplina kosztowa, a przede wszystkim profesjonalnie przygotowana kadra menadżerska wszystkich szczebli oraz zaangażowani pracownicy to wielki kapitał Banku Zachodniego WBK. Pragnę serdecznie podziękować wszystkim pracownikom za bardzo dobrą pracę w wyjątkowo trudnym okresie oraz podkreślić odpowiedzialność za bank oraz swoje koleżanki i kolegów jaką wykazali się poprzez solidarny udział w programie oszczędnościowym. Chcę też wskazać, że Bank Zachodni WBK nie osiągnąłby w 2009 r. tak dobrych wyników finansowych, gdyby nie bardzo dobra współpraca pomiędzy Zarządem i Radą Nadzorczą.

Mateusz Morawiecki
Prezes Zarządu

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	11
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	11
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	12
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych	13
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	14
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
1. Informacja ogólna o emitencie.....	15
2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego.....	17
3. Sprawozdawczość według segmentów biznesowych.....	41
4. Zarządzanie ryzykiem	47
5. Wynik z tytułu odsetek	74
6. Wynik z tytułu prowizji.....	74
7. Przychody z tytułu dywidend.....	75
8. Wynik handlowy i rewaluacja	75
9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	75
10. Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych.....	75
11. Pozostałe przychody operacyjne	76
12. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	76
13. Koszty pracownicze	76
14. Koszty działania banku	76
15. Pozostałe koszty operacyjne	77
16. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego.....	77
17. Zysk na akcję	77
18. Gotówka i operacje z bankami centralnymi	78
19. Należności od banków	78
20. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	78
21. Pochodne instrumenty zabezpieczające.....	80
22. Należności od klientów	80
23. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	81
24. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.....	82
25. Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia.....	82
26. Wartości niematerialne.....	85
27. Rzeczowy majątek trwały.....	87
28. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	89
29. Pozostałe aktywa	90
30. Zobowiązania wobec banku centralnego	90
31. Zobowiązania wobec banków	90
32. Zobowiązania wobec klientów	91
33. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	91
34. Pozostałe pasywa	92
35. Kapitał akcyjny	93
36. Pozostałe kapitały	93
37. Kapitał z aktualizacji wyceny	94
38. Rachunkowość zabezpieczeń	95
39. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży.....	97
40. Wartość godziwa	97
41. Zobowiązania warunkowe	102
42. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie	103
43. Działalność powiernicza	103
44. Leasing finansowy i operacyjny.....	103
45. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa	104
46. Podmioty powiązane.....	105
47. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych	111

48. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych	111
49. Wspólne przedsięwzięcia.....	113
50. Wydarzenia po dacie bilansu	114
51. Świadczenia na rzecz pracowników	114
52. Program motywacyjny w formie akcji.....	115
53. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe.....	118
54. Dywidenda na akcję.....	119

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	za okres	od 01.01.2009 do 31.12.2009	od 01.01.2008 do 31.12.2008
Przychody odsetkowe		3 226 088	3 232 124
Koszty odsetkowe		(1 662 897)	(1 597 019)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 5	1 563 191	1 635 105
Przychody prowizyjne		1 535 565	1 606 669
Koszty prowizyjne		(220 101)	(232 854)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 6	1 315 464	1 373 815
Przychody z tytułu dywidend	Nota 7	96 592	70 306
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 8	270 256	52 802
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 9	(6 085)	58 152
Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	Nota 10	-	(196)
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 11	49 702	67 999
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	Nota 12	(481 034)	(364 551)
Koszty operacyjne w tym:		(1 644 764)	(1 682 075)
<i>Koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	Nota 13, 14	<i>(1 498 316)</i>	<i>(1 547 174)</i>
<i>Amortyzacja</i>		<i>(123 473)</i>	<i>(107 331)</i>
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	Nota 15	<i>(22 975)</i>	<i>(27 570)</i>
Wynik operacyjny		1 163 322	1 211 357
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności		(334)	(777)
Zysk przed opodatkowaniem		1 162 988	1 210 580
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 16	(222 832)	(256 294)
Zysk za okres		940 156	954 286
w tym:			
zysk należny udziałowcom jednostki dominującej		886 192	855 446
zysk należny udziałowcom mniejszościowym		53 964	98 840
Zysk na akcję	Nota 17		
Podstawowy (zł/akcja)		12,13	11,72
Rozwodniony (zł/akcja)		12,08	11,68

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	za okres:	od 01.01.2009 do 31.12.2009	od 01.01.2008 do 31.12.2008
Zysk za okres		940 156	954 286
Pozostałe całkowite dochody netto:			
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		61 681	(5 313)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		26 590	(24 673)
Pozostałe całkowite dochody netto, razem		88 271	(29 986)
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		1 028 427	924 300
Dochód całkowity ogółem przypadający:		1 028 427	924 300
Udziałowcom jednostki dominującej		972 690	829 000
Udziałowcom mniejszościowym		55 737	95 300

Noty przedstawione na stronach 15 - 119 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień:	31.12.2009	31.12.2008
AKTYWA			
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 18	2 660 658	3 178 107
Należności od banków	Nota 19	663 027	1 364 543
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 20	1 342 620	3 224 867
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 21	10 801	347
Należności od klientów	Nota 22	34 570 697	35 137 202
Inwestycyjne aktywa finansowe	Nota 23,24	13 292 572	12 916 041
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	Nota 25	81 887	72 221
Wartości niematerialne	Nota 26	181 620	173 934
Rzeczowy majątek trwały	Nota 27	596 154	637 486
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		43 373	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	Nota 28	273 751	210 495
Pozostałe aktywa	Nota 29	341 200	517 826
Aktywa razem		54 058 360	57 433 069
PASYWA			
Zobowiązanie wobec banku centralnego	Nota 30	1 519 208	1 242 574
Zobowiązania wobec banków	Nota 31	3 830 776	4 095 477
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 21	32 933	68 562
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 20	733 861	3 153 932
Zobowiązania wobec klientów	Nota 32	41 222 871	42 810 727
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Nota 33	-	153 918
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	13 638
Pozostałe pasywa	Nota 34	663 157	681 800
Zobowiązania razem		48 002 806	52 220 628
Kapitały			
Kapitały własne należne udziałowcom jednostki dominującej		5 947 216	4 972 569
Kapitał akcyjny	Nota 35	730 760	729 603
Pozostałe kapitały	Nota 36	3 566 999	2 716 687
Kapitał z aktualizacji wyceny	Nota 37	422 005	335 507
Zyski zatrzymane		341 260	335 326
Wynik roku bieżącego		886 192	855 446
Kapitały mniejszości		108 338	239 872
Kapitały razem		6 055 554	5 212 441
Pasywa razem		54 058 360	57 433 069

Noty przedstawione na stronach 15 - 119 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych

Zestawienie zmian w kapitałach skonsolidowanych	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik bieżącego roku		Kapitały mniejszości	Razem
Kapitały według stanu na 31.12.2008	729 603	2 716 687	335 507	1 190 772	239 872	5 212 441	
Całkowite dochody razem	-	-	86 498	886 192	55 737	1 028 427	
Emisja akcji w związku z realizacją programu motywacyjnego	1 157	-	-	-	-	1 157	
Wycena płatności w formie akcji	-	1 547	-	-	-	1 547	
Odpis na dywidendy za 2008 rok	-	-	-	-	(187 271)	(187 271)	
Odpis na pozostałe kapitały	-	848 765	-	(848 765)	-	-	
Inne	-	-	-	(747)	-	(747)	
Stan na 31.12.2009	730 760	3 566 999	422 005	1 227 452	108 338	6 055 554	

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 422 005 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości 4 962 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 415 125 tys. zł oraz wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w kwocie 1 918 tys. zł

Zestawienie zmian w kapitałach skonsolidowanych	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik bieżącego roku		Kapitały mniejszości	Razem
Kapitały wg stanu na 31.12.2007	729 603	2 061 578	362 963	1 206 622	235 174	4 595 940	
Całkowite dochody razem	-	-	(27 456)	856 456	95 300	924 300	
Wycena płatności w formie akcji	-	1 734	-	-	-	1 734	
Odpis na dywidendy za 2007 rok	-	-	-	(218 881)	(90 155)	(309 036)	
Odpis na pozostałe kapitały	-	653 816	-	(653 816)	-	-	
Inne	-	(441)	-	391	(447)	(497)	
Stan na 31.12.2008	729 603	2 716 687	335 507	1 190 772	239 872	5 212 441	

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 335 507 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości (49 638) tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 409 818 tys. zł oraz wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w kwocie (24 673) tys. zł.

Noty przedstawione na stronach 15 - 119 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	od 01.01.2009 do 31.12.2009	od 01.01.2008 do 31.12.2008
	za okres:	
Zysk przed opodatkowaniem	1 162 988	1 210 580
Korekty razem:	(952 800)	1 648 419
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	334	777
Amortyzacja	123 473	107 331
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości	(233)	3 465
Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych	(6 339)	60 420
Odsetki i opłaty wyłączane z działalności operacyjnej	74 090	23 338
Dywidendy otrzymane	(96 592)	(70 306)
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	4 147	(60 229)
Zmiana stanu rezerw	24 078	(66 804)
Zmiana stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(284 798)	311 834
Zmiana stanu należności od banków	(553)	18 920
Zmiana stanu należności od klientów	572 829	(11 299 918)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	578 396	362 219
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	(1 792 608)	13 094 802
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(3 736)	(99 510)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	235 010	(405 323)
Podatek dochodowy zapłacony	(381 098)	(333 749)
Inne korekty	800	1 152
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	210 188	2 858 999
Wpływy	4 674 429	2 441 177
Zbycie udziałów w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach	-	3 021
Zbycie/zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych	4 575 394	2 350 787
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	2 433	17 053
Dywidendy otrzymane	96 592	70 306
Inne wpływy inwestycyjne	10	10
Wydatki	(3 825 266)	(5 040 584)
Nabycie udziałów w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach	(10 000)	(38 131)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(3 722 853)	(4 745 050)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	(90 849)	(255 758)
Inne wydatki inwestycyjne	(1 564)	(1 645)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	849 163	(2 599 407)
Wpływy	442 447	974 792
Zaciągnięcia kredytów długoterminowych	441 290	974 792
Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	1 157	-
Wydatki	(1 263 052)	(933 619)
Spłaty kredytów długoterminowych	(821 359)	(384 445)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(150 182)	(99 533)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(187 271)	(309 036)
Inne wydatki finansowe	(104 240)	(140 605)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(820 605)	41 173
Przepływy pieniężne netto - razem	238 746	300 765
Środki pieniężne na początek okresu	5 318 344	5 017 579
Środki pieniężne na koniec okresu	5 557 090	5 318 344

Noty przedstawione na stronach 15 - 119 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacja ogólna o emitencie

Bank Zachodni WBK S.A. jest bankiem mającym siedzibę w Polsce: 50-950 Wrocław, Rynek 9/11, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000008723.

Skonsolidowane sprawozdanie Banku Zachodniego WBK S.A. zawiera dane Banku, jego jednostek zależnych, udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (razem zwanych Grupą). Bezpośrednią jednostką dominującą dla Banku Zachodniego WBK SA jest AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie (jednostka zależna od Allied Irish Banks plc).

Jednostką najwyższego szczebla dla Banku Zachodniego WBK SA jest Allied Irish Banks plc.

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo prowadzi również usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego.

W skład Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wchodzi następujące podmioty:

Podmioty zależne:

Podmioty zależne	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2009	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2008
1. BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	Poznań	100,00	-
2. BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	Warszawa	100% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	100,00
3. BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	Poznań	100,00	100,00
4. Dom Maklerski BZ WBK S.A.	Poznań	99,99	99,99
5. BZ WBK Finanse & Leasing S.A.	Poznań	99,99% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	99,99
6. BZ WBK Leasing S.A.	Poznań	99,99% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	99,99
7. BZ WBK Nieruchomości S.A.	Poznań	99,99	99,99
8. BZ WBK AIB Asset Management S.A.*	Poznań	50,00	50,00
9. BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Poznań	100% głosów należy do BZ WBK AIB Asset Management S.A.	100% głosów należy do BZ WBK AIB Asset Management S.A.

*W przypadku spółki BZ WBK AIB Asset Management S.A., Bank jest jej współwłaścicielem razem z AIB Capital Markets plc. Obaj właściciele spółki BZ WBK AIB Asset Management S.A. wchodzi w skład Grupy Allied Irish Banks i posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym. W praktyce, Bank Zachodni WBK S.A. sprawuje kontrolę nad spółką oraz jej podmiotem zależnym BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., ponieważ za jego pośrednictwem jednostka dominująca wyższego rzędu (Allied Irish Banks) realizuje swoją politykę w Polsce. W związku z tym, spółka jest traktowana jako zależna.

Podmioty stowarzyszone:

Podmioty stowarzyszone	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2009	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2008
1. POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	Szczecin	50,00	50,00
2. Metrohouse S.A.*	Warszawa	35,38	35,38
3. Krynicki Recykling S.A.*	Warszawa	30,37	-

*Spółki Metrohouse S.A. oraz Krynicki Recykling S.A. są spółkami stowarzyszonymi spółki zależnej BZ WBK Inwestycje Sp.z o.o.

W 2009 roku Spółka zależna BZWBK Inwestycje Sp z o.o. objęła 3 077 tys. akcji nowej emisji spółki Krynicki Recykling S.A. (podwyższenie kapitału zarejestrowane w dniu 2 lutego 2009 roku), stanowiących 30,37% kapitału zakładowego. Spółka Krynicki Recykling S.A. jest traktowana jako spółka stowarzyszona i wyceniona w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Nabycie akcji nastąpiło w ramach budowania portfela inwestycji własnych o charakterze pre-IPO.

Szczegółowe informacje znajdują się w nocie 48.

Wspólne przedsięwzięcia:

Wspólne przedsięwzięcia	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2009	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2008
1. BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	Poznań	50,00	50,00
2. BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	Poznań	50,00	50,00

Wspólne przedsięwzięcia: BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK – Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. zostały utworzone przez Bank Zachodni WBK S.A. we współpracy z Aviva International Insurance Ltd. w I półroczu 2008 roku. Założyciele posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym każdego z przedsięwzięć i sprawują nad nimi współkontrolę. Głównym przedmiotem działalności spółek jest świadczenie usług ubezpieczeniowych na rzecz klientów banku.

W porównaniu z końcem 2008 roku, skład Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. powiększył się o spółkę BZ WBK Finanse Sp. z o.o., która została utworzona przez Bank w dniu 18 grudnia 2008 roku i zarejestrowana 13 stycznia 2009 roku. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym podmiotu objął Bank Zachodni WBK S.A. Spółka jest holdingiem finansowym powołanym w celu scentralizowanego zarządzania spółkami zależnymi Banku zajmującymi się świadczeniem usług w segmencie bankowości przedsiębiorstw, tj. BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Finanse & Leasing S.A. oraz BZ WBK Faktor Sp. z o. o.

2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BZ WBK S.A. za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2009 zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Zmiany zasad rachunkowości

Z dniem 1 stycznia 2009 Grupa dokonała zmiany zasad ujęcia lub wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej standaryzowanych transakcji kupna lub sprzedaży z daty waluty na datę transakcji.

Od 1 stycznia 2009 r. Grupa zastosowała zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” wprowadzając sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Od 1 stycznia 2009 Grupa prezentuje informacje na temat segmentów zgodnie z wymogami MSSF 8. Zmiany zostały wprowadzone retrospektywnie. Efekt wprowadzonych zmian został opisany w części „Porównywalność z wynikami poprzednich okresów”.

Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

W celu zapewnienia porównywalności dokonano następujących istotnych zmian prezentacyjnych danych finansowych w porównaniu z rokiem 2008 r.:

a) w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:

- Zmiana prezentacji dochodów z walutowych transakcji forward (ujmowanych obecnie w pozycji „Wynik handlowy i rewaluacja”, a prezentowanych w okresie porównywalnym w pozycji „Wynik z tytułu prowizji” w kwocie 15 855 tys. zł).

b) w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

- Zgodnie z MSR 28 korekty kapitałów dokonane w spółce stowarzyszonej Banku Zachodniego WBK S.A. POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A. zostały analogicznie ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BZ WBK. W okresie porównywalnym 31.12.2008 - zwiększono pozycje „Zyski zatrzymane” o 20 250 tys. zł, zmniejszono „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto” o 4 750 tys. zł oraz zwiększono „Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia” o 25 000 tys. zł,
- W wyniku zmiany interpretacji zapisów MSR 12 dokonano korekty prezentacyjnej aktywów i pasywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Począwszy od czerwca 2009 wartość aktywa lub zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są w kwocie netto. Zmiana ta została także uwzględniona w prezentowanym okresie porównywalnym powodując obniżenie sumy bilansowej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2008 o 425 254 tys. zł,
- Na dzień 31.12.2008 nie występowały standaryzowane transakcje kupna/sprzedaży w okresie pomiędzy datą transakcji a datą rozliczenia.

c) w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

- W wyniku zmiany interpretacji zapisów MSR 7 zmieniona została definicja środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Począwszy od stycznia 2009 roku stan środków pieniężnych został poszerzony o pozostałe płynne aktywa finansowe o zapadalności do 3 miesięcy. Szczegóły przekształcenia zaprezentowane są w poniższej tabeli.

	31.12.2008		31.12.2007	
	Pierwotne dane porównywalne	Dane po przekształceniu	Pierwotne dane porównywalne	Dane po przekształceniu
Środki pieniężne:				
Lokaty międzybankowe, rachunek bieżący	(1)	20 355 1 355 817	26 571	2 549 232
Gotówka i operacje z bankiem centralnym		3 178 107 3 178 107	2 206 265	2 206 265
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	(2)	- 168 618	-	53 447
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	(3)	- 615 802	-	208 635
Razem		3 198 462 5 318 344	2 232 836	5 017 579

Powyższe zmiany zostały odpowiednio odniesione do następujących pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych:

- Zmiana stanu należności od banków,
- Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu,
- Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych.

d) w związku z zastosowaniem MSSF 8, który zastąpił MSR 14, sprawozdawczość wg segmentów biznesowych została dostosowana do wymagań opisanych w powyższym standardzie i uwzględnia klasyfikację segmentową wynikającą z zasad wykorzystywanych w raportowaniu zarządczym. Analogiczną metodologię zastosowano wobec prezentowanych danych porównywalnych.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej zastosowane

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Grupę BZWBK
Zmiany MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena	Zmiany wyjaśniają stosowanie rachunkowości zabezpieczeń w odniesieniu do inflacyjnej części instrumentów finansowych oraz do opcji wykorzystywanych jako instrumenty zabezpieczające.	1 stycznia 2010	Zmiany MSR 39 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Zmiana MSSF 2 Grupowe transakcje w formie akcji rozliczne w środkach pieniężnych (oczekujące na zatwierdzenie przez UE)	Zmiany MSSF 2 wskazują sposób ujmowania płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych Zmieniono definicję transakcji płatności w formie akcji oraz definicję umowy płatności w formie akcji. Zmieniono zakres MSSF 2. Dodano wskazówki w zakresie ujmowania transakcji płatności w formie akcji pomiędzy jednostkami w ramach grupy kapitałowej.	1 stycznia 2010	Zmiany MSSF 2 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 39 Instrumenty finansowe	Dotyczy Zabezpieczenia przepływów pieniężnych Wyjaśniono, że zyski lub straty na zabezpieczeniach przepływów pieniężnych ujętych instrumentów należy przekwalifikować z kapitału własnego do zysków lub strat w okresie, w którym zabezpieczane przewidywane przepływy pieniężne wpływają na wynik finansowy.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 39 Instrumenty finansowe	Wyjaśniono, iż opcja wcześniejszej spłaty kredytu jest uznawana za instrument wbudowany ściśle powiązany z instrumentem zasadniczym, gdy płatność związana z wykonaniem opcji wcześniejszej spłaty pokrywa maksymalnie wartość bieżącą utraconych odsetek.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	Wyjaśniono, że ujawnienia wymagane odnośnie aktywów trwałych lub grup aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczonych do sprzedaży ograniczają się do ujawnień wymienionych w MSSF 5.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 9 Instrumenty finansowe	Zmiana klasyfikacji i wyceny - zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami wyceny; zamortyzowany koszt i wartość godziwa.	1 stycznia 2013	Grupa nie ukończyła analizy zmian do MSSF 9.
MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja	Zmiana dotyczy klasyfikacji praw poboru.	1 stycznia 2011	Grupa nie ukończyła analizy zmiany.

KIMSF 18 Przekazanie aktywów przez klientów	Interpretacja zawiera wyjaśnienia i wytyczne dotyczące ujmowania przekazanych przez klientów składników rzeczowych aktywów trwałych oraz środków pieniężnych przekazanych przez klientów w celu nabycia lub budowy składnika rzeczowych aktywów trwałych.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
KIMSF 17 Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom	Interpretacja zawiera wyjaśnienia i wytyczne dotyczące ujmowania przez jednostkę przekazania jej właścicielom aktywów nie będących środkami pieniężnymi.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 3 Połączenia Jednostek	Zaktualizowany MSSF 3 określa zasady i wymogi dotyczące sposobu, w jaki w ramach połączeń jednostek jednostka przejmująca ujmuje i wycenia w swoich sprawozdaniach finansowych poszczególne elementy (aktywa zobowiązania udziały niekontrolujące oraz wartość firmy).	1 stycznia 2010	Zmieniony MSSF nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe	Zmiany MSR 27 określają w jakich okolicznościach jednostka ma obowiązek sporządzić skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w jaki sposób jednostki dominujące mają obowiązek ujmować zmiany w ich udziale własnościowym w jednostkach zależnych oraz w jaki sposób straty jednostki zależnej należy przyporządkować udziałom kontrolującym i udziałom niekontrolującym.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

KIMSF 19 Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych	Interpretacja objaśnia, że instrumenty kapitałowe wyemitowane dla wierzyciela w celu uregulowania zobowiązań finansowych są „wypłaconymi świadczeniami” zgodnie z MSR 39.41. Wyżej wymienione instrumenty kapitałowe są wyceniane wg wartości godziwej, a różnica między wartością bilansową uregulowanego zobowiązania finansowego a wstępną wyceną wyemitowanych instrumentów kapitałowych powinna być ujęta w zyskach lub stratach.	1 stycznia 2011	Grupa nie ukończyła analizy zmiany
---	--	-----------------	------------------------------------

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Składniki aktywów trwałych zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane dla wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zasady rachunkowości zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Grupę

Utrata wartości należności kredytowych

Szacowanie potencjalnej wartości strat kredytowych jest zawsze obarczone niepewnością i zależy pod względem ryzyka kredytowego od wielu czynników, w tym historycznych trendów w zakresie strat kredytowych, klasyfikacji należności, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach, wobec których Grupa BZ WBK S.A. ma zaangażowanie oraz innych czynników zewnętrznych, w tym wymagań prawnych i regulacyjnych. Na kredyty zagrożone tworzone są rezerwy, jeśli w ocenie kierownictwa szacowana spłata możliwa do uzyskania od dłużnika, łącznie z wartością posiadanych zabezpieczeń, może być niższa od kwoty pozostałej do spłaty ekspozycji. Wartość rezerw wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy BZ WBK S.A. ma na celu pokrycie różnicy pomiędzy wartością bilansową aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla tych aktywów.

Proces identyfikacji kredytów, które wymagają utworzenia rezerw opiera się na kilku niezależnych poziomach weryfikacji. Jakość portfela należności kredytowych oraz rezerwy kredytowe są regularnie monitorowane na poziomie centralnym. W całej grupie istnieje jednolity system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, a jego kluczowym celem jest wczesna identyfikacja zagrożonych kredytów, umożliwiająca odpowiednio szybkie podjęcie działań naprawczych. System klasyfikacji kredytowej odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu rezerw w Grupie BZ WBK S.A.; na jego podstawie rozpoczynany jest proces, którego efektem jest utworzenie rezerwy dla poszczególnych zaangażowań cechujących się ryzykiem braku spłaty. Rezerwy IBNR (Incurred But Not Reported) są także wykorzystywane do pokrycia należności, które na koniec okresu sprawozdawczego uznaje się za objęte utratą wartości, lecz które nie zostały indywidualnie zidentyfikowane. Jak pokazuje doświadczenie, należności takie istnieją w każdym portfelu kredytowym.

Rezerwy IBNR (Incurred But Not Reported) utrzymywane są na poziomie adekwatnym do oceny przez kierownictwo następujących czynników: profili klasyfikacji kredytowej i zmian w tej klasyfikacji, historycznych wskaźników strat kredytowych, zmian w procesie zarządzania kredytami, procedurach, procesach i politykach, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach / profili portfeli branżowych oraz bieżących szacunków co do straty na portfelu.

Szacunki dotyczące oczekiwanej straty uwzględniają następujące kluczowe wskaźniki:

- Oparte na danych historycznych prawdopodobieństwo niedotrzymania warunków (Probability of Default-PD), które łącznie z EP w najlepszy sposób prezentuje istniejącą, ale niemożliwą do bezpośredniej identyfikacji utratę wartości,
- Stracie w przypadku niedotrzymania warunków (Loss-Given Default-LGD), tj. tej części zaangażowania, które będzie uznane za stracone w przypadku wystąpienia zaniechania spłat,
- Oszacowanie wysokości ekspozycji w momencie default (exposure At default-EAD)
- Okres ujawnienia straty, pomiędzy momentem zaistnienia zdarzenia implikującego zagrożenie utraty wartości a momentem powzięcia przez Grupę takiej informacji (Emergence Period-EP),

- Współczynnik konwersji zadłużenia określający na jakim poziomie zobowiązanie Banku zostanie zrealizowane (zobowiązanie warunkowe zamieni się na należność bilansową)- (credit conversion Factor-CCF).

Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszone, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania oczekiwanej straty.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wycena aktywów trwałych Grupy jest weryfikowana na koniec okresu sprawozdawczego w celu określenia, czy zaistniały przesłanki dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwaną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozostałych należności odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości tworzy się do wysokości oszacowanych kwot możliwych do uzyskania, a dla pozostałych należności długoterminowych również z uwzględnieniem dyskontowania.

Aktywa do zbycia wycenia się według wartości mniejszej z wartości bilansowej oraz oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oszacowane koszty sprzedaży.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Niektóre instrumenty finansowe Grupy są wykazywane według wartości godziwej. Są to m.in. wszystkie instrumenty pochodne, pozostałe aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz papiery wartościowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży. Instrumenty finansowe są wyceniane poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny. W przypadku gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wylicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych i towarów, zmienności kwotowań cen opcji oraz kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Wyliczenie wartości godziwej dla każdego instrumentu finansowego może wiązać się z koniecznością korekty obowiązujących cen lub modeli wyceny w celu odzwierciedlenia kosztów ryzyka kredytowego (jeśli nie uwzględniono go w danym modelu lub cenie).

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy związane ze świadczeniami pracowniczymi po okresie zatrudnienia tj. rezerwy na odprawy emerytalne są wyceniane metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest aktualizowana nie rzadziej niż raz w roku. Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobnej kwoty do zapłaty.

Podstawy konsolidacji

Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez BZWBK S.A. Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiąganie korzyści ekonomicznych z działalności tego podmiotu. Przyjmuje się, że jednostka dominująca sprawuje kontrolę, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio – poprzez swoje jednostki zależne – więcej niż połowę praw głosu w danej jednostce. O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy jednostka dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- (a) dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- (b) posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- (c) posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką lub
- (d) dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych są zawarte w sprawozdaniu skonsolidowanym od momentu przejęcia kontroli do chwili jej ustania.

Metoda nabycia

Grupa BZWBK S.A. stosuje metodę nabycia przy rozliczaniu nabycia jednostek zależnych. W okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonała tego typu transakcji.

Wspólne przedsięwzięcia

Wspólne przedsięwzięcia są to jednostki, nad którymi Grupa sprawuje współkontrolę na mocy zawartej umowy. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wspólne przedsięwzięcia ujmowane są metodą praw własności.

Jednostki stowarzyszone

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, ale nie są jednostkami zależnymi ani wspólnym przedsięwzięciem.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki stowarzyszone ujmowane są metodą praw własności. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostki stowarzyszonej według wielkości posiadanych udziałów w kapitale własnym, począwszy od dnia rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu do dnia, w którym znaczący wpływ wygasa. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość bilansowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Transakcje podlegające wyłączeniu przy konsolidacji

Salda wewnątrzgrupowe oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych podlegają wyłączeniu podczas przygotowywania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Waluty obce***Transakcje w walutach obcych***

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po kursie, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w zyskach lub stratach z wyjątkiem różnic kursowych powstających z przeliczenia instrumentów kapitałowych innych jednostek zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które odnoszone do innych całkowitych dochodów.

Aktywa i zobowiązania finansowe***Klasyfikacja***

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- kredyty i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- inne zobowiązania finansowe.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Jest to składnik aktywów lub zobowiązań finansowych spełniający jeden z poniższych warunków:

- (a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- (i) nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie;
- (ii) częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków;

- (iii) instrumentami pochodnymi z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi.
- (b) Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Grupę jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktualnie w Grupie nie występuje ta kategoria instrumentów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności. W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności o wartości większej niż nieznaczną w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności przed terminem wymagalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat Grupa nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności żadnych aktywów finansowych.

Kredyty i należności

Kredyty i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- (b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży;
- (c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do kategorii kredytów i należności należą kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności, inwestycje w instrumenty dłużne pod warunkiem, że nie są kwotowane na aktywnym rynku oraz należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Kredyty i należności obejmują również należności z tytułu leasingu finansowego w Spółkach leasingowych oraz należności z tytułu faktoringu w Spółce Faktor.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące:

- (a) kredytami i należnościami;
- (b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności,
- (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Inne zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania finansowe nienależące do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Są to zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu i obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe.

Ujmowanie

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Należności leasingowe w spółkach leasingowych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dacie od której przysługuje leasingobiorcy prawo do korzystania z przedmiotu leasingu. Pozostałe umowy dotyczące przypadków, w których klient nie ma jeszcze postawionego do dyspozycji przedmioty leasingu są prezentowane jako zobowiązania warunkowe.

Standaryzowaną transakcję kupna składnika aktywów finansowych ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień zawarcia transakcji. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy. Kredyty są ujmowane na zobowiązaniach pozabilansowych w momencie podpisania umowy.

Wyłączenia

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Standaryzowaną transakcję sprzedaży składnika aktywów finansowych wyłączą się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień zawarcia transakcji sprzedaży. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło - to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niesklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji,

które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty) chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem:

- (a) kredytów i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej;
- (b) inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- (c) inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- (a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej;
- (b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, które nie kwalifikuje się do wyłączenia.

Należności leasingowe w Spółkach Leasingowych ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Należności od klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Kalkulacja przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej dokonywana jest miesięcznie na podstawie wpływów i wydatków związanych z umową leasingu.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Przekwalifikowanie

Określony składnik aktywów finansowych zaklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, może zostać przekwalifikowany z tej kategorii w przypadku, gdy spełnia definicję kredytów i należności oraz gdy grupa ma zamiar i możliwość utrzymać ten składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu przekwalifikowania uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

W przypadku składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, zyski lub straty ujęte w kapitałach własnych do dnia przekwalifikowania, amortyzuje się i ujmuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres pozostały do terminu wymagalności. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem a kwotą umorzeniową amortyzuje się przez okres pozostały do terminu wymagalności instrumentu. Amortyzacja prowadzona jest przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, niestanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w następujący sposób:

- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w przychodach lub kosztach,
- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, ujmuje się w innych całkowitych dochodach do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych, kiedy inne całkowite dochody poprzednio ujęte w kapitale własnym przenosi się do zysków lub strat. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z bieżących cen kupna. W przypadku braku aktywnego rynku dla danego instrumentu lub w przypadku nienotowanych papierów wartościowych, Grupa ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny, do których zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie używane przez uczestników rynku.

W przypadku braku możliwości uzyskania wiarygodnej wyceny wartości godziwej, instrumenty finansowe nienotowane ujmuje się w cenie nabycia i dokonuje okresowych weryfikacji na utratę wartości.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są dwa warunki:

- istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot;
- oraz w przypadku, gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu

Grupa pozyskuje/lokuje również środki poprzez sprzedaż/kupno instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu/odsprzedaży w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Papierów wartościowych sprzedanych z przyrzeczeniem ich odkupu ("repos") nie wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu stanowi koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Papierów wartościowych kupionych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży ("reverse repos") nie rozpoznaje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną zakupu a ceną odsprzedaży stanowi przychód odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Grupa wydziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Grupy. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Grupa dokumentuje w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych wynikających z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej Grupy.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w następujących sytuacjach:

- (a) zostało stwierdzone, że instrument pochodny nie jest lub przestał być efektywny dla zabezpieczenia danego ryzyka;
- (b) instrument pochodny wygasł, został sprzedany, zapadł lub został wykonany;
- (c) instrument zabezpieczany zapadł, został sprzedany lub spłacony.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków

i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu i będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które:

- (a) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które
- (b) mogłyby wpływać na zyski lub straty.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w zyskach lub stratach.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w zyskach lub stratach w wyniku z tytułu odsetek.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu - kredyty i należności

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych oraz zobowiązań warunkowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych a także zobowiązanie pozabilansowe utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń powodujących stratę:

- (a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- (b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- (c) przyznanie pożyczkobiorcy przez Grupę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Grupa by nie udzieliła;
- (d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- (e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- (f) pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że

nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:

- (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
- (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Grupie.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości kredytów i należności, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy pożyczka, należność jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Grupa okresowo przeprowadza analizę pod kątem występowania ekspozycji o zidentyfikowanym zagrożeniu utraty wartości.

Analiza utraty wartości jest przeprowadzana:

- w odniesieniu do indywidualnych ekspozycji kredytowych stanowiących istotne pozycje sprawozdawcze objętych klasyfikacją klientów komercyjnych, property i samorządów lokalnych, jak również Małych i Średnich Przedsiębiorstw (analiza indywidualna)
- w odniesieniu do portfela ekspozycji kredytowych, które indywidualnie nie są istotne (analiza portfelowa).

Dla indywidualnych ekspozycji kredytowych przegląd pod kątem utraty wartości przeprowadzany jest raz na kwartał lub częściej, jeżeli okoliczność tego wymaga. Utrata wartości dla indywidualnych ekspozycji kredytowych mierzona jest w oparciu o możliwą do uzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Utrata wartości dla portfela ocenianego łącznie poddawana jest weryfikacji w okresach miesięcznych. Grupa przynajmniej raz w roku przeprowadza walidację (tzw. „back testy”) parametrów (na podstawie historycznych obserwacji) wykorzystywanych do kalkulacji rezerw portfelowych.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia je pod względem utraty wartości. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Grupa dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Grupę lub procesu oceniania według

przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest zdolność dłużników do spłaty wszystkich dłużnych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki tych aktywów, które znajdują się w grupie. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych tak, aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie.

Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Grupa regularnie sprawdza metodologię i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Dla ekspozycji kredytowych, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości Grupa przeprowadza analizę utraty wartości na podstawie koncepcji strat już poniesionych, ale jeszcze nie zaraportowanych związanych z utratą wartości kredytów (IBNR-Incurred But Not Reported)) szacowanych na podstawie doświadczeń historycznych strat dla kredytów o podobnym charakterze ryzyka oraz szacowanego okresu pomiędzy wystąpieniem utraty wartości a identyfikacją i udowodnieniem straty, oraz korekt danych historycznych analogicznie jak opisano powyżej.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rezerwy. Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa, można dojść do przekonania, że odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe. W takiej sytuacji kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar utworzonej uprzednio rezerwy z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych, odzyskane w późniejszych okresach, pomniejszają wartość kosztów rezerw utworzonych z tytułu utraty wartości.

Zasady ustalania utraty wartości są spójne dla całej Grupy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do zysków lub strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w zyskach lub stratach, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie

wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łącznie ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zyskach lub stratach.

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy inwestycja jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy w straty.

Zobowiązania warunkowe

Grupa tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji.

Rzeczowy majątek trwały

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowego majątku trwałego wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Umowy leasingowe, na mocy których Grupa przejmuje zasadniczo całość ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa pozyskane w ramach umowy leasingu finansowego wykazywane są w wartości godziwej lub, jeśli mniejsza, w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszonej o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Grupa ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane są w rachunku zysków i strat.

Szacowane okresy użytkowania są następujące:

budynki	40 lat
budowle	22 lata
maszyny i urządzenia	3 - 14 lat
samochody	4 lata

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień klasyfikacji składnika aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, Grupa wycenia taki składnik aktywów w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualne pomniejszenie wartości bilansowej aktywów przeznaczonych do sprzedaży na dzień ich początkowej klasyfikacji jak i późniejsze odpisy aktualizujące do poziomu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartości niematerialne***Oprogramowanie komputerowe***

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są aktywowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady, które są związane bezpośrednio z produkcją możliwych do zidentyfikowania i unikalnych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę i które prawdopodobnie będą generowały korzyści ekonomiczne przekraczające nakłady w okresie powyżej jednego roku, są wykazywane jako wartości niematerialne.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o wartość skumulowanej amortyzacji i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Amortyzacja jest ujmowana w rachunku zysków i strat przy użyciu metody liniowej w szacowanym okresie użytkowania poszczególnych składników wartości niematerialnych. Szacowany okres użytkowania wynosi od 3 do 5 lat.

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Pozostałe składniki sprawozdania z sytuacji finansowej***Pozostałe należności handlowe i inne należności***

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne zobowiązania

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe, są ujmowane w kwocie wymagającej zapłaty.

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych. Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych.

W kapitale rezerwowym ujmuje się efekt wyceny programu motywacyjnego realizowanego w formie akcji (MSSF 2.53).

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Oprócz kapitału własnego do kapitałów Grupy zalicza się kapitał mniejszości.

Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Skutki zmian wartości godziwej są wyksięgowywane w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowanego obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązań z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Rezerwy na odpisy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuarialną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Program motywacyjny

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy BZWBK ujęto zobowiązanie z tytułu programu udziału w zyskach dla pracowników wybranych spółek zależnych, jako pozostałe długoterminowe zobowiązania wobec pracowników według MSR 19. Program ten formalnie oparty na emisji akcji i ich sprzedaży wybranym pracownikom spółek, ma charakter długoterminowego programu udziału w zyskach, ponieważ akcje są objęte warunkowym zobowiązaniem do odsprzedaży po cenie akcji różnej od ich wartości godziwej.

W wyniku przyjętej klasyfikacji programu Grupa BZWBK wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu programu w kwocie odpowiadającej oszacowanej wartości bieżącej przyszłych wypłat z uwzględnieniem adekwatnego okresu świadczenia usług w korespondencji z kosztami świadczeń pracowniczych.

Płatności w formie akcji

Grupa BZWBK wprowadziła program motywacyjny polegający na płatności w formie akcji. Dla praw do akcji przyznanych po 7 listopada 2002 roku (MSSF 2.53), wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest

mierzona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw według wartości na dzień przyznania. Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym uprawnieni je nabywają bezwarunkowo. Kwota ujęta w kosztach jest określona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw. Wartość godziwa praw jest ustalana w oparciu o modele wyceny płatności w formie akcji, które uwzględniają cenę wykonania, cenę akcji na dzień przyznania, stopę dyskontową - stopę wolną od ryzyka, oczekiwaną zmienność ceny akcji w okresie trwania programu oraz inne właściwe czynniki wpływające na wartość godziwą. Grupa ocenia prawdopodobieństwo vestingu programu co ma wpływ na wartość programu w kosztach okresu.

Warunki nabycia praw zawarte w warunkach przyznania nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej, z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki te są uzależnione od czynników rynkowych. Nierynkowe warunki nabycia praw są uwzględniane poprzez korygowanie liczby praw ujętych w wycenie dla potrzeb pomiaru kosztu usług świadczonych przez pracowników, w ten sposób, że ostatecznie kwota ujęta w rachunku zysków i strat odzwierciedla liczbę akcji, którą nabeą uprawnieni.

Koszty związane z płatnościami w formie akcji są odnoszone do kapitałów własnych. W przypadku gdy warunki planu płatności w formie akcji przewidują emisję nowych akcji, wpływy z emisji akcji zwiększają kapitał akcyjny oraz ewentualną nadwyżką kapitału zapasowego w momencie wykonania prawa.

Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

W oparciu o powyższą zasadę rozpoznawane są rezerwy na zobowiązania warunkowe takie jak: gwarancje, akredytywy dokumentowe, nieodwołalne niewykorzystane linie kredytowe.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w wysokości wynikającej z wyceny wg zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów.

Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje (np. za uruchomienie i przyznanie kredytu, uruchomienie transzy kredytu, prolongata kredytu, odnowienie kredytu, prowizja za restrukturyzację, aneksy powodujące zmiany w przepływach), koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu wartości.

Wynik z tytułu prowizji

Prowizje rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej są opisane powyżej.

Prowizje od limitów kredytowych, kredytów rewaluacyjnych, kart kredytowych i zobowiązań pozabilansowych rozliczane są liniowo do rachunku zysków i strat.

Pozostałe prowizje i opłaty, nie rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, zalicza się zgodnie z zasadą memoriału do rachunku zysków i strat.

Wynik z tytułu prowizji od walutowych transakcji z klientami w sieci oddziałów uwzględnia elementy rewaluacji.

Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja obejmuje zyski i straty wynikające ze zmian w wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Przychody i koszty odsetkowe od tych instrumentów dłużnych są uwzględniane w wyniku odsetkowym.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy zaliczane są do rachunku zysków i strat w momencie nabycia prawa do nich.

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Wynik na sprzedaży akcji i udziałów w podmiotach zależnych ustalany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów netto a uzyskaną za nie ceną sprzedaży.

Wynik na sprzedaży podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ustalany jest jako różnica między wartością aktywa a uzyskaną ceną sprzedaży.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Grupy. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności dokonane z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane metodą liniową, jako koszty w rachunku zysków i strat przez okres leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe rozlicza się na poszczególne okresy objęte okresem leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy jest wykazywany w zyskach lub stratach z wyjątkiem pozycji, które ujęto w innych całkowitych dochodach.

Podatek bieżący jest to kwota podatku podlegającego zapłacie od dochodu do opodatkowania za dany rok z zastosowaniem stawek podatkowych, które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego oraz uwzględniając wszelkie korekty podatku podlegającego zapłacie dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową. Powstają z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością wynikającą ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

Odroczone i bieżące aktywa i zobowiązania finansowe kompensują się tylko wtedy, gdy dotyczą tego samego tytułu rozliczeń podatkowych oraz gdy istnieje ważny tytuł prawny i intencja dokonania rozliczenia w kwocie netto albo realizacji składnika aktywów i wykonania zobowiązania jednocześnie.

3. Sprawozdawczość według segmentów biznesowych

Działalność operacyjną Grupy BZ WBK S.A. podzielono na pięć segmentów działalności: Segment Bankowości Detalicznej, Segment Bankowości Biznesowej, Segment Bankowości Inwestycyjnej, Segment Skarbu i Segment Centralny. Zostały wyłonione na podstawie identyfikacji klientów i produktów.

Dochody i koszty przypisane do segmentu osiągane są ze sprzedaży produktów i usług w danym segmencie, zgodnie z opisami przedstawionymi poniżej. Wykazywane są one w rachunku zysków i strat Grupy i dają się przyporządkować do danego segmentu w sposób bezpośredni lub w oparciu o racjonalne przesłanki.

Rozliczenia pomiędzy segmentami dotyczą wynagrodzeń za świadczone usługi i obejmują:

- sprzedaż i/lub obsługę klientów danego segmentu w kanałach sprzedaży/obsługi będących w posiadaniu innego segmentu,
- współdzielenie dochodów i kosztów z transakcji realizowanych z danym klientem, gdzie segment realizujący transakcje nie jest jednocześnie właścicielem danego klienta,
- współdzielenie dochodów i kosztów związanych z realizacją wspólnych przedsięwzięć.

Alokacje dochodów i kosztów regulują wzajemne uzgodnienia pomiędzy segmentami, opierające się o jednostkowe stawki za poszczególne usługi bądź umowy dotyczące podziału łącznych dochodów i/lub kosztów.

Aktywa i pasywa segmentu wykorzystywane są w jego działalności operacyjnej i dają się przyporządkować do segmentu bezpośrednio lub w oparciu o racjonalne przesłanki.

Segment Bankowości Detalicznej

Przychody segmentu Bankowości Detalicznej pochodzą ze sprzedaży produktów i usług adresowanych do klientów indywidualnych banku oraz innych instytucji finansowych jak również produktów i usług dla mikro i małych przedsiębiorstw.

W ramach oferty skierowanej do klientów tego segmentu wyróżnić można: szeroką gamę produktów oszczędnościowych, kredyty hipoteczne i konsumenckie, karty kredytowe i debetowe, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjne, usługi rozliczeniowe, zasilenia telefonów GSM, płatności zagraniczne i Western Union oraz usługi dla klientów zamożnych. Dla małych i mikro przedsiębiorstw segment świadczy również usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, factoringu, akredytyw i gwarancji.

Segment Bankowości Biznesowej

W ramach segmentu Bankowości Biznesowej Grupa uzyskuje dochody z produktów i usług skierowanych do przedsiębiorstw gospodarczych, samorządów i sektora publicznego. Poza tradycyjnymi usługami bankowymi związanymi z transakcjami, kredytowaniem i pozyskiwaniem depozytów, segment świadczy również usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, factoringu, akredytyw i gwarancji.

Segment Bankowości Inwestycyjnej

Segment Bankowości Inwestycyjnej uzyskuje dochody oferując usługi organizowania finansowania (organizowanie emisji papierów wartościowych), doradztwa finansowego, działalności brokerskiej Domu

Maklerskiego oraz zarządzania na zlecenie aktywami Klientów w ramach funduszy inwestycyjnych i portfeli indywidualnych.

Segment Skarbu

Działalność Skarbu zajmuje się zarządzaniem płynnością, ryzykiem kursu walutowego i ryzykiem stopy procentowej. Segment ten uzyskuje dochody z transakcji walutowych, międzybankowych, instrumentami pochodnymi i dłużnymi papierami wartościowymi.

Segment Centralny

Obejmuje operacje centralne, finansowanie działalności pozostałych segmentów Grupy, jak również transakcje, z których dochód i/lub koszty nie mogą być bezpośrednio lub w oparciu o racjonalne przesłanki przyporządkowane do danego segmentu.

Zasady identyfikacji dochodów i kosztów oraz aktywów i pasywów na potrzeby raportowania segmentowego są zgodne z polityką rachunkowości stosowaną w Grupie BZ WBK. Tym samym nie występują różnice pomiędzy wyceną zysków lub strat, aktywów lub pasywów segmentów sprawozdawczych, przedstawioną Zarządowi a wyceną tych elementów dla Grupy BZ WBK, ujętą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

31.12.2009	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa	Bankowość Inwestycyjna	Skarb	Segment Centralny	Razem
Wynik z tytułu odsetek	1 037 130	521 536	26 444	(63 028)	41 109	1 563 191
w tym transakcje wewnętrzne	-	(49 121)	48 521	-	600	-
Pozostałe dochody	832 222	86 309	302 374	344 016	64 416	1 629 337
w tym transakcje wewnętrzne	103 714	33 442	(65 764)	(74 350)	2 958	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	96 592	-	-	96 592
Koszty operacyjne	(1 121 480)	(185 678)	(141 331)	(39 056)	(33 746)	(1 521 291)
w tym transakcje wewnętrzne	7 161	(46 148)	(5 254)	23 262	20 979	-
Amortyzacja	(98 837)	(11 612)	(9 001)	(2 933)	(1 090)	(123 473)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(337 127)	(146 238)	2 331	-	-	(481 034)
Udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności	(837)	-	503	-	-	(334)
Zysk przed opodatkowaniem	311 071	264 317	277 912	238 999	70 689	1 162 988
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(222 832)
Zysk należny udziałowcom mniejszościowym						(53 964)
Zysk za okres						886 192

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

31.12.2009	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa	Bankowość Inwestycyjna	Skarb	Segment Centralny	Razem
Należności od klientów	15 420 209	19 070 131	67 467	-	12 890	34 570 697
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31 277	-	50 610	-	-	81 887
Pozostałe aktywa	7 006 518	4 355 138	1 102 630	5 827 535	1 113 955	19 405 776
Aktywa ogółem	22 458 004	23 425 269	1 220 707	5 827 535	1 126 845	54 058 360
Zobowiązania wobec klientów	31 919 150	8 514 438	765 983	23 300	-	41 222 871
Pozostałe zobowiązania i kapitały własne	1 973 310	5 312 389	336 544	4 687 553	525 693	12 835 489
Pasywa ogółem	33 892 460	13 826 827	1 102 527	4 710 853	525 693	54 058 360

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

31.12.2008	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa	Bankowość Inwestycyjna	Skarb	Segment Centralny	Razem
Wynik z tytułu odsetek	1 019 453	468 912	26 237	70 742	49 761	1 635 105
w tym transakcje wewnętrzne	-	(48 401)	74 632	-	(26 231)	-
Pozostałe dochody	827 077	82 811	485 088	121 647	35 949	1 552 572
w tym transakcje wewnętrzne	139 020	28 179	(96 280)	(73 298)	2 379	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	70 306	-	-	70 306
Koszty operacyjne	(1 177 224)	(188 741)	(164 057)	(35 851)	(8 871)	(1 574 744)
w tym transakcje wewnętrzne	13 742	(53 038)	(5 321)	21 766	22 851	-
Amortyzacja	(86 271)	(9 099)	(8 338)	(2 960)	(663)	(107 331)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(139 214)	(225 353)	15	-	1	(364 551)
Udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności	(1 417)	-	640	-	-	(777)
Zysk przed opodatkowaniem	442 404	128 530	409 891	153 578	76 177	1 210 580
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(256 294)
Zysk należny udziałowcom mniejszościowym						(98 840)
Zysk za okres						855 446

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

31.12.2008	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa	Bankowość Inwestycyjna	Skarb	Segment Centralny	Razem
Należności od klientów	14 290 054	20 341 916	66 294	427 572	11 366	35 137 202
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	32 114	-	40 107	-	-	72 221
Pozostałe aktywa	7 044 761	3 933 785	999 896	8 938 084	1 307 120	22 223 646
Aktywa ogółem	21 366 929	24 275 701	1 106 297	9 365 656	1 318 486	57 433 069
Zobowiązania wobec klientów	32 349 169	9 921 340	505 609	34 609	-	42 810 727
Pozostałe zobowiązania i kapitały własne	1 851 389	5 318 425	282 319	5 967 034	1 203 175	14 622 342
Pasywa ogółem	34 200 558	15 239 765	787 928	6 001 643	1 203 175	57 433 069

4. Zarządzanie ryzykiem

Grupa BZ WBK jest narażona na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Obejmują one między innymi ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności i operacyjne. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż BZWBK powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmował ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, a także dla regularnego ustalania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażania się na te ryzyka. BZWBK na bieżąco modyfikuje i poszerza sposoby zarządzania ryzykiem dla uwzględnienia zmian na rynku, produktów, środowiska regulacyjnego oraz rozwijających się dobrych praktyk branżowych.

Na Zarządzie Banku spoczywa odpowiedzialność za wdrożenie i nakreślenie struktury zarządzania ryzykiem. Zarząd Banku zatwierdza polityki i strategie biznesowe, dokonuje przeglądu wyników finansowych Grupy, sposobów zarządzania i kontroli ryzyk. Zarząd Banku powołał szereg Komitetów bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach. Strategię zarządzania ryzykiem w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. wyznacza Komitet Zarządzania Ryzykiem (KZR), który m.in. identyfikuje kluczowe ryzyka, określa akceptowalny poziom ryzyka oraz sposoby jego pomiaru, kontrolowania, monitorowania i raportowania. KZR nadzoruje działalność pozostałych Komitetów Banku, zajmujących się zarządzaniem ryzykiem, do których należą m.in. Forum Polityk Kredytowych, Komitet Kredytowy, Komitet Rezerw, Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo), Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach zatwierdzonego przez Komitet Zarządzania Ryzykiem profilu ryzyka i wynikającego z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka.

Ryzyko operacyjne

Grupa BZ WBK przyjęła definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: Ryzyko operacyjne jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Grupę, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi. Każda jednostka organizacyjna w Grupie ponosi pełną odpowiedzialność za identyfikację oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym w zakresie swojej działalności. Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

W Grupie BZWBK obowiązuje Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym. Ponadto stosowane są szczegółowe procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego, m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom. Komitet ORMCo stanowi forum, na którym prowadzi się oficjalne dyskusje na temat problematyki ryzyka operacyjnego, określa i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także ustala priorytety w sprawach wysokiego ryzyka. Wyniki tych prac przekazywane są Zarządowi Banku.

Niżej wymienione procesy mają na celu zapewnienie, że ryzyko operacyjne jest odpowiednio zarządzane i najważniejsze zagrożenia są zidentyfikowane:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

Jednostki organizacyjne, stosując samoocenę ryzyka operacyjnego, identyfikują ryzyka występujące w ich procesach, systemach lub produktach, szacują ryzyka pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń (na poziomie inherentnym i rezydualnym), opisują stosowane mechanizmy kontrolne. W ramach przeglądu samooceny dokonywana jest analiza potencjalnych zagrożeń mających wpływ na działalność banku. Dla zidentyfikowanych w procesie samooceny ryzyk z wysoką wyceną rezydualną, opracowywane są odpowiednie plany działań, które podlegają kwartalnemu przeglądowi na posiedzeniach Komitetu ORMCo.

- Raportowanie i wyciąganie wniosków ze zdarzeń operacyjnych

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania - w cyklu miesięcznym - o zaistniałych incydentach operacyjnych. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, co umożliwia wyciąganie wniosków na przyszłość oraz podejmowanie działań naprawczych i prewencyjnych. Proces wyciągania wniosków ze strat operacyjnych jest narzędziem wzmacniającym i usprawniającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Zapewnia też zdecydowaną reakcję po zaistnieniu zdarzeń, których skutkiem są lub mogłyby być straty.

- Analiza wskaźników ryzyka

Wskaźniki ryzyka składają się z mierników finansowych i operacyjnych, które dają obraz poziomu ryzyka występującego w Grupie. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzegania przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi.

- Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia. Plany te uwzględniają też przypadek niedostępności pracowników. Plan BCM musi być przynajmniej raz w roku testowany przez każdą jednostkę organizacyjną, aby upewnić się, że gwarantuje odtworzenie krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Bank dysponuje lokalizacjami zapasowymi do realizacji procesów krytycznych, gdzie w przypadku wystąpienia incydentu możliwe jest odtworzenie działalności.

- Okresowa sprawozdawczość dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i rady nadzorczej banku

Sprawozdawczość dotyczy zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym, obejmuje m.in.: raport ze zdarzeń operacyjnych, wskaźniki ryzyka, analizę samooceny ryzyka operacyjnego.

- Ubezpieczenie

Bank oraz Spółki posiadają m.in. polisy ubezpieczenia ryzyk bankowych, przestępstw elektronicznych, odpowiedzialności cywilnej zawodowej i majątkowej.

Bank Zachodni WBK S.A. oraz jego jednostki zależne współpracuje z Grupą AIB w zakresie tworzenia i wdrażania strategii i polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym, wyboru i implementacji narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym, w celu wypełnienia wymogów Nowej Umowy Kapitałowej.

Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika banku zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z działalności kredytowej na rynku detalicznym, korporacyjnym i międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez bank wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji grożących pogorszeniem jakości portfela kredytowego.

Proaktywne zarządzanie ryzykiem kredytowym jest istotnym warunkiem sprawnego funkcjonowania Grupy w sytuacji dużej zmienności rynku oraz pogarszającej się koniunktury gospodarczej. W roku 2009 Grupa podjęła następujące działania:

- * aktywnie zarządzała portfelem kredytów na nieruchomości dochodowe, kładąc nacisk na ścisłą kontrolę istniejących ekspozycji oraz zrównoważenie ich udziału w portfelu kredytowym,
- * istotnie ograniczyła kredytowanie w walutach obcych,
- * sukcesywnie weryfikowała podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym, dostosowując metody oceny ryzyka do nowych parametrów i zacieśniając dotychczasowe polityki kredytowe.

Wysoka jakość portfela kredytowego potwierdza skuteczność podejmowanych działań.

Forum Polityk Kredytowych

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. funkcjonuje Forum Polityk Kredytowych, którego podstawowym celem jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego adresowanych do sieci oddziałów Banku i jednostek organizacyjnych Centrum Wsparcia Biznesu bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwój i wsparcie biznesu.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez bank (np. ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Jednocześnie, prowadzony w ramach standardowego procesu, okresowy przegląd polityk kredytowych ma na celu ich aktualizację i dostosowanie do bieżących potrzeb banku w powyższym zakresie.

Klasyfikacja kredytowa

Grupa dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do rekomendacji Komitetu Bazylejskiego oraz Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/ Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej .

Działania te prowadzone są w oparciu o doświadczenie i dobre praktyki Grupy AIB przy istotnym wsparciu zewnętrznych firm doradczych o międzynarodowej reputacji.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MSP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontach osobistych.

W roku 2009 wdrożone zostały nowe modele oceny ryzyka dla kart kredytowych i kredytów gotówkowych wykorzystujące m.in. cechy behawioralne klienta w oparciu o dane zawarte w BIK oraz nowy model dla klientów zewnętrznych sektora MŚP.

Grupa prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. W roku 2009 monitoring został zintensyfikowany, zaktualizowane zostały jego zasady, aby dostosować je do bieżącej sytuacji. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Kalkulacja utraty wartości

Zarówno w Banku Zachodnim WBK S.A. jak i w spółkach zależnych odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego oraz według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR39), które to zostały opisane w sekcji dotyczącej wyceny aktywów według kosztu zamortyzowanego.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, bank stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dokonuje regularnie, każdego roku, porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych banku i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów.

Za realizację polityki banku w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Zwrot z ryzyka

Grupa rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Aktualnie, dla wszystkich istotnych portfeli kredytowych wdrażane są kolejno modele wyceny ryzyka oparte o metodologię EVA (Economic Value Added).

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników oraz obszarów działalności kredytowej banku (bankowość detaliczna, korporacyjna oraz MSP). Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla.

Grupa BZ WBK stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, funkcje zatwierdzania ryzyka transakcji i funkcje sprzedażowe zostały rozdzielone. Funkcje związane z podejmowaniem decyzji kredytowych oraz funkcje sprzedażowe łączone są tylko na poziomie Bankowości Oddziałowej i ograniczają się do ściśle określonych kwot zaangażowań. Podejmowanie decyzji kredytowej oraz nadzór nad jakością portfela kredytowego pozostają w kompetencjach Głównego Oficera Kredytowego oraz podległych mu menedżerów.

W celu lepszego zarządzania ryzykiem, Bank wdrożył techniki scoringowe dla klientów detalicznych, klientów sektora MŚP oraz kredytów mieszkaniowych. Wdrożone techniki scoringowe są stale udoskonalane co wpływa na polepszenie zarządzania ryzykiem oraz przyspieszenie procesów decyzyjnych.

Przeglądy kredytowe

Grupa dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności rezerw oraz pozwala na obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez Departament Przeglądów Specjalistycznych i Departament Przeglądów Oddziałowych, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2009 maksymalne limity dla Banku zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosiły:

- 1 080 437 tys. zł (według przepisów 20% funduszy własnych Grupy) w przypadku zaangażowania w podmioty zależne lub dominujące, lub zależne od podmiotu dominującego wobec Banku,
- 1 350 546 tys. zł (według przepisów 25% funduszy własnych Grupy) w pozostałych przypadkach.

Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe, określonych w Polityce Dużych Zaangażowań. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona na dzień 31.12.2009 analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Bank nie posiada zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

Na koniec grudnia 2009 r. Grupa posiadała zaangażowanie kredytowe (łącznie bilansowe i pozabilansowe) przekraczające 10% funduszy własnych wobec 2 podmiotów, stanowiące łącznie 29,1% funduszy własnych (wobec 800% dopuszczalnej normy).

Lista 20 największych kredytobiorców Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2009 (łącznie z zaangażowaniem poszczególnych klientów w spółkach zależnych).

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany łącznie z zaangażowaniem w spółkach zależnych	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	861 629	840 677	20 952
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	708 252	639 764	68 488
41	BUDOWNICTWO	421 171	238 261	182 910
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	360 892	315 464	45 428
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	358 652	279 780	78 872
41	BUDOWNICTWO	357 888	301 617	56 271
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	335 301	307 938	27 363
41	BUDOWNICTWO	313 954	311 915	2 039
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	309 509	231 893	77 616
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	303 746	229 323	74 423
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	276 241	260 741	15 500
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	275 335	241 254	34 081
41	BUDOWNICTWO	264 952	230 384	34 568
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	255 881	225 842	30 039
41	BUDOWNICTWO	233 742	233 742	-
16	PRODUKCJA	210 108	112 755	97 353
43	BUDOWNICTWO SPECJALISTYCZNE	207 160	67 433	139 727
41	BUDOWNICTWO	203 038	202 781	257
63	USŁUGI INFORMACYJNE	201 129	174 026	27 103
84	ADMINISTRACJA	200 000	-	200 000
Razem brutto		6 658 580	5 445 590	1 212 990

Grupa BZ WBK zarządza ryzykiem kredytowym za pomocą ratingów wewnętrznych, dla potrzeb prezentacyjnych pogrupowanych w klasy ryzyka uzależnione od wskaźnika pokrycia rezerwą.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycje Grupy BZ WBK na ryzyko kredytowe.

Ekspozycje na ryzyko kredytowe wg klas

Niniejsza tabela przedstawia podział instrumentów finansowych Grupy BZWBK na klasy odpowiadające różnym poziomom utraty wartości aktywów. Wyróżnia się osobne progi procentowe dla portfela bez utraty wartości (zarówno przeterminowanego jak i nieprzeterminowanego) oraz dla portfeli, na których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości (jednakowe dla portfela analizowanego indywidualnie jak i kolektywnie).

	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów		Należności od banków		Inwestycyjne aktywa finansowe		Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*	
		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Portfel oceniany indywidualnie- z utratą wartości									
	<i>do 50 %</i>	709 928	305 165						
	<i>50% - 70%</i>	133 609	96 352						
	<i>70% - 85%</i>	15 903	26 284						
	<i>powyżej 85 %</i>	83 929	170 799		5 969				
Wartość brutto		943 369	598 600	-	5 969	-	-	-	-
Utrata wartości		(307 410)	(299 339)		(5 969)				
Wartość netto		635 959	299 261	-	-	-	-	-	-
Portfel oceniany kolektywnie -z utratą wartości									
	<i>do 50 %</i>	563 703	147 395						
	<i>50% - 70%</i>	120 197	73 444						
	<i>70% - 85%</i>	212 527	109 216						
	<i>powyżej 85 %</i>	117 627	108 522						
Wartość brutto		1 014 054	438 577	-	-	-	-	-	-
Utrata wartości		(458 700)	(271 774)						
Wartość netto		555 354	166 803	-	-	-	-	-	-
Portfel bez utraty wartości (przeterminowany i nieprzeterminowany)									
	<i>do 0,10 %</i>	8 379 136	7 873 787	663 027	1 364 543	13 292 572	12 916 041	1 342 620	3 224 867
	<i>0,10% - 0,30%</i>	8 365 331	9 678 028						
	<i>0,30% - 0,65%</i>	5 163 227	6 999 737						
	<i>powyżej 0,65 %</i>	11 763 337	9 930 962						
Wartość brutto		33 671 031	34 482 514	663 027	1 364 543	13 292 572	12 916 041	1 342 620	3 224 867
Utrata wartości		(373 566)	(318 170)						
Wartość netto		33 297 465	34 164 344	663 027	1 364 543	13 292 572	12 916 041	1 342 620	3 224 867
Pozostałe należności		81 919	506 794	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje pozabilansowe									
Udzielone zobowiązania finansowe		6 345 103	9 528 754						
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		876 197	901 717						
Nominały instrumentów pochodnych- zakupione								36 882 698	115 462 834
Całkowita ekspozycja pozabilansowa		7 221 300	10 430 471	-	-	-	-	36 882 698	115 462 834

*wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu uwzględnia korektę wyceny do wartości godziwej jak opisano w Nocie 20

Portfel objęty utratą wartości IBNR

	Należności od klientów	
	31.12.2009	31.12.2008
Portfel nieprzeterminowany	32 294 289	33 175 381
Portfel przeterminowany	1 376 742	1 307 133
<i>1-30 dni</i>	1 048 180	1 068 200
<i>31-60 dni</i>	243 283	180 260
<i>61-90 dni</i>	81 813	55 101
<i>>90 dni</i>	3 466	3 572
Wartość brutto	33 671 031	34 482 514

W portfelu zawierającym należności objęte odpisem z tytułu utraty wartości na straty poniesione i nie ujawnione (IBNR) zostały ujęte kwoty należności, podlegające w przeszłości renegotjacji warunków umowy w wysokości 568 055 tys. zł na 31.12.2009 r. oraz 104.019 tys. zł na dzień 31.12.2008 r.

Rezerwy wg klas

	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów		Należności od banków	
		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Utrata wartości oceniana indywidualnie					
<i>do 50 %</i>		(132 917)	(51 924)		
<i>50% - 70%</i>		(79 295)	(56 840)		
<i>70% - 85%</i>		(12 692)	(20 942)		
<i>powyżej 85 %</i>		(82 506)	(169 633)		(5 969)
Suma utraty wartości ocenianej indywidualnie		(307 410)	(299 339)	-	(5 969)
Utrata wartości oceniana kolektywnie					
<i>do 50 %</i>		(112 501)	(33 345)	-	
<i>50% - 70%</i>		(70 547)	(44 336)	-	
<i>70% - 85%</i>		(163 156)	(87 211)	-	
<i>powyżej 85 %</i>		(112 496)	(106 882)	-	
Suma utraty wartości ocenianej kolektywnie		(458 700)	(271 774)	-	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty					
<i>do 0,10 %</i>		(5 643)	(4 346)	-	
<i>0,10% - 0,30%</i>		(14 177)	(19 795)	-	
<i>0,30% - 0,65%</i>		(22 274)	(32 718)	-	
<i>powyżej 0,65%</i>		(331 472)	(261 311)	-	
Całkowity odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		(373 566)	(318 170)	-	-
Całkowita utrata wartości		(1 139 676)	(889 283)	-	(5 969)

Na dzień 31.12.2008 r., w związku z istotnymi zmianami w otoczeniu gospodarczym, Grupa dokonała szacunkowych korekt poziomu rezerw na poniesione niezidentyfikowane straty, które zostały nadal utrzymane na 31.12.2009r.

Zabezpieczenia

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod kredyty i pożyczki udzielone klientom nie będącym podmiotami bankowymi:

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu;

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu;

Grupa w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działań w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Grupa dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia uprawnienia Grupy w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi Banku w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK zakłada angażowanie akcji kredytowej w branże o niskim poziomie ryzyka i zmniejszanie zaangażowania w branże o ryzyku podwyższonym i wysokim. Grupa w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku największy poziom koncentracji zanotowano dla branży „obsługa nieruchomości” (20% portfela Grupy BZ WBK), dla sektora produkcyjnego (13%) oraz "budownictwo" (13%).

Grupy PKD w podziale na sektory :

Sektor	Zaangażowanie bilansowe	
	31.12.2009	31.12.2008 *
Obsługa nieruchomości	7 235 227	6 912 714
Sektor produkcyjny	4 689 363	5 366 549
Budownictwo	4 811 392	4 937 385
Dystrybucja	3 833 393	4 122 842
Transport	777 504	1 084 463
Sektor rolniczy	811 084	933 419
Sektor finansowy	649 046	877 210
Sektor energetyczny	382 949	358 023
Pozostałe sektory	1 760 346	1 612 444
A Razem podmioty gospodarcze	24 950 304	26 205 049
B Detal (w tym kredyty hipoteczne)	10 678 150	9 314 642
A+B PORTFEL Grupy BZ WBK	35 628 454	35 519 691
C Pozostałe należności (obligacje kom., reverse repo)	81 919	506 794
A+B+C CAŁKOWITY PORTFEL GRUPY BZ WBK	35 710 373	36 026 485

* w związku ze zmianą prezentacji danych wg wartości bilansowych, dane za 2008 uległy zmianie

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i biznesowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę polityki w obszarze ryzyka rynkowego jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych (np. stóp procentowych, kursów walutowych) na rentowność Grupy - dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej. Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi ALCO, które także rekomenduje do zatwierdzenia polityki i strategię Zarządowi Banku.

Przyjęte przez BZWBK polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i wskaźników zarówno obligatoryjnych jak i obserwacyjnych. Kluczowe limity ryzyka rynkowego są kwantyfikowane w odniesieniu do posiadanych zasobów kapitałowych, które mogą być wykorzystane do pokrycia ewentualnych strat. Metodologia pomiaru i jednocześnie wyznaczania limitów jest przedstawiona poniżej. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii i bieżących celów Grupy.

Ryzyka stopy procentowej i walutowe generowane na działalności bankowej przez jednostki biznesowe są transferowane do Pionu Skarbu BZWBK S.A., gdzie wykwalifikowany personel przy pomocy odpowiednich systemów i mechanizmów kontrolnych zarządza nimi operacyjnie w scentralizowany sposób.

W celu ograniczenia ryzyka struktury bilansu i zapewnienia stabilnego strumienia dochodów w bilansie Grupy BZWBK został określony fundusz (pula pasywów netto) niewrażliwy na wahania stóp procentowych, który jest inwestowany w określony portfel dłużnych papierów wartościowych. Zgodnie z Polityką zatwierdzoną przez Zarząd, wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury powyższego portfela podejmowane są przez ALCO. Pion Skarbu – jako jednostka, która na bieżąco zarządza scentralizowaną ekspozycją BZWBK na ryzyko rynkowe, jest także odpowiedzialna za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Dlatego też w ramach limitów wynikających z polityk dotyczących ryzyka rynkowego występuje limit operacyjny Pionu Skarbu, wyznaczany przez Dyrektora Banku nadzorującego ten Pion. Limit ten jest wyznaczany w oparciu o strategię biznesową Pionu Skarbu i jest zatwierdzany na szczeblu całej Grupy Kapitałowej AIB.

Dodatkowo, w celu ograniczenia strat na portfelu handlowym wprowadzono mechanizm „stop-loss”, który skutkuje zamknięciem pozycji handlowych w wypadku odnotowania straty, przekraczającej ustalony limit.

W ramach Pionu Skarbu powołano jednostkę kontroli ryzyka odpowiedzialną za zapewnienie odpowiednich metodologii pomiaru podejmowanego ryzyka, monitorowanie i wdrażanie procedur kontroli ryzyka.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) - występujące w portfelu Domu Maklerskiego BZWBK S.A. (DM) - jest zarządzane przez DM i nadzorowane przez Komitet Ryzyka Rynkowego.

Metodologie pomiaru

Grupa BZ WBK wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego, są to: Wartość Zagrożona (VaR), pomiar wrażliwości i testy scenariuszy skrajnych.

VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych a wyceną opartą o zmianę stawek w „najgorszym przypadku”. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, walutowego i instrumentów kapitałowych.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR (między innymi VaR nie prognozuje maksymalnego poziomu strat, prognozuje przyszłość na bazie historycznych danych, zakłada stałą ekspozycję ryzyka poprzez zakładany okres utrzymywania pozycji co wynika z założeń co do prawdopodobnego przyszłego spreadu i prawdopodobnych zmian stawek rynkowych), BZWBK wspiera metodologię VaR poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności. Wrażliwość jest mierzona na poziomie produktu, waluty, desk-u, ekonomicznego przeznaczenia transakcji (handlowa, inwestycyjna, zabezpieczająca). Pomiar te mogą być wykorzystywane do wsparcia decyzji zabezpieczających. Może być także podjęta decyzja o

zamknięciu pozycji w wypadku gdy poziom wrażliwości połączony z prawdopodobną zmianą stawek wskazuje na zbyt wysokie potencjalne straty na wartości rynkowej. VaR i pomiary wrażliwości szacują prawdopodobne, maksymalne straty przy założeniu normalnej sytuacji na rynku. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku.

Ryzyko stopy procentowej

Jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz pasywów BZWBK. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Skarbu. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane przez system kontraktów wewnętrznych i tym samym scentralizowane w Pionie Skarbu, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność za inwestowanie środków nadwyżki Banku w portfel instrumentów, tak by zapewnić optymalizację stosunku ryzyka do korzyści płynących z ryzyka stopy procentowej, charakteryzującego bilans bankowy i portfel instrumentów.

Spółki zależne Banku także ograniczają narażenie na ryzyko stopy procentowej – w wypadku wystąpienia niedopasowania pomiędzy przeszacowaniem aktywów i pasywów spółka zawiera odpowiednie transakcje za pośrednictwem typowych rachunków bankowych prowadzonych w BZWBK S.A. lub dokonywane są transakcje pochodne z Bankiem, który od dnia zawarcia transakcji zarządza tym ryzykiem w ramach limitu zatwierdzonego przez Zarząd Banku.

Ryzyko stopy procentowej jest zarządzane w oparciu o limit na VaR otwartych pozycji Pionu Skarbu. VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową, opartą o bieżące krzywe rentowności a wyceną opartą o krzywą rentowności „najgorszego przypadku”, która jest oparta o zmienności stóp procentowych wyznaczanych przy 99% poziomie ufności i na bazie 3-letniej historii. Zmienność jest oparta o 1-miesięczny okres utrzymywania pozycji. VAR jest wyznaczany wspólnie dla portfela handlowego i portfela bankowego. Z pomiaru jest wyłączony portfel papierów wartościowych zarządzany przez ALCO i dedykowany do zabezpieczenia strukturalnego ryzyka bilansu. Dodatkowo mechanizm "stop-loss" jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Są one oparte o raport wrażliwości i scenariusze skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych, zanotowanych w okresie ostatnich 7 lat.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2008 i 2009 roku (obie miary zakładają miesięczny okres utrzymywania pozycji):

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	<u>VaR</u>		<u>Scenariusz skrajny</u>	
Miesięczny okres utrzymywania pozycji	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
<i>Średni</i>	30 520	20 995	137 162	142 177
<i>Maksymalny</i>	39 996	28 596	185 874	177 608
<i>Minimalny</i>	17 563	12 698	82 710	101 898
<i>31 grudnia</i>	36 458	20 059	142 906	102 707

Pion Skarbu działa w ramach limitu operacyjnego, który na koniec 2009 roku wynosił 61 623 tys. zł (15 000 tys. EUR).

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej jest scentralizowane w celu osiągnięcia najwyższej jego efektywności, jednakże jest oddzielone od jednostek odpowiedzialnych za pomiar i kontrolę ryzyka.

Dla celów zarządzania ryzykiem wyróżnia się działalność handlową i bankową/inwestycyjną. Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Skarbu. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku. Portfel bankowy BZWBK zawiera oddziałowe kredyty i depozyty, portfel inwestycyjny Pionu Skarbu i instrumenty pochodne dedykowane do rachunkowości zabezpieczeń.

Zamieszczone poniżej tabele zawierają informację o wrażliwości portfeli handlowego i bankowego na koniec 2009 roku i w okresie porównywalnym:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	<u>Wrażliwość 31-12-2009</u>		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem
<i>0-3m</i>	(10)	(53)	(63)
<i>3m-1R</i>	(3)	77	74
<i>1R-5L</i>	(28)	(501)	(529)
<i>powyżej 5L</i>	5	(24)	(19)
Razem	(36)	(501)	(537)

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	<u>Wrażliwość 31-12-2008</u>		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem
<i>0-3m</i>	12	30	42
<i>3m-1R</i>	5	(71)	(66)
<i>1R-5L</i>	(25)	(280)	(305)
<i>powyżej 5L</i>	2	(15)	(13)
Razem	(6)	(336)	(342)

Strukturalne ryzyko bilansu jest definiowane jako narażenie Banku na wahania dochodów z działalności niehandlowej spowodowanych zmianami poziomu stóp procentowych. Zmienność stóp procentowych wpływa na dochody Banku wynikające z różnicy pomiędzy wielkością aktywów i pasywów nieoprocentowanych. W tej różnicy nazywanej NIRIL (net interest rate insensitive liabilities - pasywa netto niewrażliwe na zmiany stóp procentowych) zawiera się m.in. nadwyżka kapitałów i funduszy własnych nad majątkiem trwałym, nieoprocentowane rachunki bieżące. Głównym celem polityki NIRIL jest zapewnienie w dłuższym okresie stabilnego dochodu odsetkowego netto z powyższych inwestycji.

ALCO jest odpowiedzialne za nadzór powyższego ryzyka. Poziom ryzyka jest monitorowany i aktywnie zarządzany przez specjalnie wydzielony portfel (portfel NIRIL): nadwyżki kapitałowej (finansowane z nadwyżki kapitału nad majątkiem trwałym) i nadwyżki biznesowej (finansowany przez nieoprocentowane pasywa). Portfel ten składa się z bezpiecznych i płynnych aktywów, które są dodatkowo traktowane jako rezerwa płynności. ALCO podejmuje decyzje dotyczące inwestycji do tego portfela, a Pion Skarbu je egzekwuje w imieniu ALCO.

Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość portfela NIRIL na koniec 2009 i 2008 roku:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2009		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Razem
<i>0-3m</i>	(9)	(7)	(16)
<i>3m-1R</i>	(42)	(29)	(71)
<i>1R-5L</i>	(911)	(557)	(1 468)
<i>powyżej 5L</i>	-	(871)	(871)
Razem	(962)	(1 464)	(2 426)

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2008		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Razem
<i>0-3m</i>	-	-	-
<i>3m-1R</i>	(52)	(26)	(78)
<i>1R-5L</i>	(1 036)	(590)	(1 626)
<i>powyżej 5L</i>	-	(471)	(471)
Razem	(1 088)	(1 087)	(2 175)

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit na VaR otwartych pozycji walutowych Banku. VaR jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego. VaR określa potencjalną stratę na otwartych pozycjach walutowych przy 99% poziomie ufności i utrzymywaniu otwartych pozycji przez okres 10 dni roboczych. Parametry statystyczne są wyznaczone na bazie 3-letniej historii kursów walutowych. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Są one oparte o ekspozycję walutową i scenariusze założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahaniami kursów zanotowanych w okresie ostatnich 3 lat (kalkulacje są prowadzone dla dziennego i 10-cio dniowego okresu utrzymywania pozycji). Dodatkowo mechanizm "stop-loss" jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych. Zgodnie z polityką Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe. W związku z gwałtownymi zmianami kursów walutowych szczegółowo analizowano indywidualne ekspozycje klientów wobec banku i przeprowadzono stress-testy oddzielnie dla ekspozycji wobec kontrahentów międzybankowych i komercyjnych/korporacyjnych. Po szczegółowych analizach ekspozycji i standingu klientów dokonano stosownych korekt wartości godziwej wybranych ekspozycji, w celu odzwierciedlenia ryzyka nie rozliczenia części transakcji.

Otwarte pozycje w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka. Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2009 i 2008 roku (obie miary są skalowane do miesięcznego okresu utrzymywania pozycji w celu uzyskania porównywalności ryzyk zarządzanych przez Pion Skarbu):

Ryzyko walutowe (tys. zł.)	VaR		Scenariusz skrajny	
Miesięczny okres utrzymywania pozycji	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
<i>Średni</i>	2 030	897	13 186	4 370
<i>Maksymalny</i>	4 440	3 240	27 182	14 706
<i>Minimalny</i>	435	160	3 388	842
<i>31 grudnia</i>	2 163	886	14 725	6 228

Wzrost wartości średnich wykazanych w scenariuszu skrajnym wynika z nadzwyczajnych zmian na rynku walutowym, które miały miejsce we wrześniu 2008 po ogłoszeniu upadłości Banku Lehman a testowanych w czwartym kwartale 2008 i 2009.

Pion Skarbu działa w ramach limitu operacyjnego, który wynosił 6 158 tys. zł. (1 500 tys. EUR). Do października 2009 limit operacyjny wynosił 4 067 tys. (990 tys. EUR) i został zwiększony w wyniku zmiany strategii banku. Przekroczenia limitu zostały zgłoszone odpowiednim jednostkom w Banku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym jest scentralizowane w celu osiągnięcia najwyższej jego efektywności, jednakże jest oddzielone od jednostek odpowiedzialnych za pomiar i kontrolę ryzyka.

W poniższych tabelach przedstawiono główne pozycje walutowe Grupy - na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008.

31.12.2009	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 486 441	101 876	4 785	67 556	2 660 658
Należności od banków	178 321	372 346	26 909	85 451	663 027
Należności od klientów	22 438 451	9 245 367	2 282 271	604 608	34 570 697
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 695 810	442 185	-	154 577	13 292 572
Wybrane aktywa	37 799 023	10 161 774	2 313 965	912 192	51 186 954
PASYWA					
Zobowiązanie wobec banku centralnego	1 519 208	-	-	-	1 519 208
Zobowiązania wobec banków	1 990 851	1 494 813	34 828	310 284	3 830 776
Zobowiązania wobec klientów	37 162 348	3 001 781	31 295	1 027 447	41 222 871
Wybrane pasywa	40 672 407	4 496 594	66 123	1 337 731	46 572 855

31.12.2008	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 798 697	256 638	7 954	114 818	3 178 107
Należności od banków	1 086 308	135 771	2 982	139 482	1 364 543
Należności od klientów	22 834 828	9 086 764	2 425 021	790 589	35 137 202
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 177 768	655 240	-	83 033	12 916 041
Wybrane aktywa	38 897 601	10 134 413	2 435 957	1 127 922	52 595 893
PASYWA					
Zobowiązanie wobec banku centralnego	1 242 574	-	-	-	1 242 574
Zobowiązania wobec banków	1 928 298	1 949 447	56 040	161 692	4 095 477
Zobowiązania wobec klientów	38 608 995	2 945 022	41 642	1 215 068	42 810 727
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	153 918	-	-	-	153 918
Wybrane pasywa	41 933 785	4 894 469	97 682	1 376 760	48 302 696

W 2009 roku Grupa ograniczyła działalność kredytową na walutach w wyniku czego luka walutowa nie uległa większej zmianie. Pozycje te zostały zamknięte poprzez transakcje pozabilansowe typu forward i swap dwuwalutowe w celu zapewnienia finansowania tych pozycji oraz wyeliminowania wpływu kursów walutowych na wyniki Grupy.

Ryzyko ceny instrumentów kapitałowych

Podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie ryzykiem ceny instrumentów kapitałowych jest Dom Maklerski BZWBK S.A. (DM). Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Domu Maklerskiego zawierane poprzez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie i MS CTO (akcje, kontrakty Futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone poprzez branżowy standard wartości zagrożonej (VaR). Od października 2008 model pomiaru ryzyka oparty o metodę analizy historycznej, w której wartość VaR jest wyznaczana z rozkładu 250 historycznych zmian wartości bieżącego portfela. Zaletą nowej metody jest dokładniejszy pomiar ryzyka, w tym uwzględnianie spreadu pomiędzy poszczególnymi pozycjami terminowymi w portfelu. Metoda historyczna jest uzupełniana testowaniem napięć.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Domu Maklerskim jest nadzorowany przez Komitet Ryzyka Rynkowego Grupy BZ WBK, którego Przewodniczącym jest Prezes Banku. Komitet odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VAR dla Domu Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2009 roku i okresie porównywalnym:

Ryzyko instrumentów kapitałowych (tys. zł.)	VaR		Scenariusz skrajny	
	2009	2008*	2009	2008*
Dzienny okres utrzymywania pozycji				
Średni	1 030	1 172	2 144	2 076
Maksymalny	5 168	3 217	12 282	6 784
Minimalny	49	43	63	55
31 grudnia	630	143	696	544

*) wartości wyliczone przy pomocy nowej metody pomiaru ryzyka (analiza historyczna)

DM działa w ramach limitu operacyjnego VAR, którego wartość została w 2009 roku podwyższona do 5 000 tys. zł. Jednorazowe przekroczenie limitu zostało zgłoszone odpowiednim jednostkom w Banku.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Polityka zarządzania płynnością Grupy BZ WBK ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie strukturalnym niedopasowaniem bilansu;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w całej Grupie BZWBK;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników czy to zewnętrznych, czy też wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez Grupę BZ WBK w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub aktywa łatwo zbywalne (QLA – Qualified Liquid Assets) przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Banku. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (QLA) są zaliczane gotówka znajdująca się w kasach Banku i na rachunkach w Narodowym Banku Polskim oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności Grupy BZ WBK przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności średnio- i długoterminowej. Dlatego też dodatkowo do wskazanych powyżej limitów ustalany jest codziennie szereg wskaźników obserwacyjnych (m.in. wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów, wskaźnik uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym). W zakresie płynności długoterminowej oprócz miar wewnętrznych stosowany jest limit tożsamy z limitem regulacyjnym, który wymaga aby kapitał i stabilne źródła finansowania w całości pokryły wartość portfela kredytowego i aktywów niepłynnych (np. majątek trwały).

Proces zarządzania i raportowanie

Ogólną odpowiedzialność za nadzorowanie ryzyka płynności posiada ALCO. Pełni ono funkcję doradczą w odniesieniu do Zarządu. ALCO przygotowuje polityki oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością.

Zarządzanie ryzykiem płynności jest scentralizowane w Pionie Skarbu, natomiast funkcje kontrolne i pomiaru ryzyka płynności są wykonywane niezależnie od źródeł powstawania ryzyka płynności.

Każda ze spółek zależnych jest odpowiedzialna za utrzymywanie płynności. Jednakże dla celów zarządzania płynnością krótko- i średnioterminową spółki wykorzystują rachunki bieżące i terminowe (jeśli jest taki wymóg) założone w spółce matce. Oznacza to, iż wszystkie przepływy spółek są scentralizowane w Banku. Średnio- i długoterminowe finansowanie działalności spółek – zwłaszcza leasingowych – podlega ścisłemu nadzorowi spółki matki. BZ WBK wspiera spółki w wypadku gdy zawierają one długoterminowe transakcje.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czy to zewnętrznymi czy też wewnętrznymi czynnikami - Grupa posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd scenariuszowy plan działań awaryjnych.

Pomiar ryzyka

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane pozycje kontraktowe podlegają - zgodnie z przyjętą Polityką Płynności - szeregowi modyfikacji opartych na: badaniach statystycznych zachowań bazy depozytowej i kredytowej, ocenach możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo lub kredycie lombardowym z NBP, ocenach rolowania transakcji na rynku międzybankowym. Tak urealniona luka płynności służy do wyznaczenia wskaźników płynności, czyli stosunku prognozowanych skonsolidowanych wpływów do prognozowanych wpływów w danym przedziale czasowym. Polityka Płynności określa minimalne wartości wskaźników dla terminów do tygodnia i miesiąca. Wskaźniki są wyznaczane dla PLN i pozostałych walut. W wypadku „niedoboru” PLN lub walut możliwa jest konwersja nadwyżek złotych/walut do pokrycia niedoboru walut/złotych, jednakże wartość takiej konwersji jest limitowana na bazie oceny możliwości ich wymiany na rynku hurtowym.

Równolegle pomiar dokonywany jest zgodnie z obowiązującą uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.

W 2009 rozszerzeniu uległ zakres prowadzonych testów warunków skrajnych w zakresie płynności służących do oceny ryzyka płynności także i w dłuższym okresie czasu.

Ocena ryzyka

W poniższych tabelach przedstawiono profil płynności - na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku

31.12.2009	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesięcy	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	2 660 658	-	-	-	-	-	-	2 660 658
Należności od banków	653 748	-	-	9 278	1	-	-	663 027
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	487 904	136 629	282 993	182 229	115 203	90 995	46 667	1 342 620
Należności od klientów	2 465 765	2 259 389	8 203 478	9 083 657	5 159 576	8 538 508	(1 139 676)	34 570 697
Inwestycyjne aktywa finansowe	49 876	1 743 454	1 589 738	4 479 935	2 771 513	1 992 640	665 416	13 292 572
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	1 528 786	1 528 786
Pozycja długa	6 317 951	4 139 472	10 076 209	13 755 099	8 046 293	10 622 143	1 101 193	54 058 360
Zobowiązania wobec banku centralnego i banków	2 268 025	1 108 071	1 594 365	357 253	12 286	9 984	-	5 349 984
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	52 811	109 628	341 767	110 481	60 952	58 222	-	733 861
Zobowiązania wobec klientów	27 157 382	8 182 487	4 732 946	1 033 820	113 948	2 288	-	41 222 871
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	6 751 644	6 751 644
Pozycja krótka	29 478 218	9 400 186	6 669 078	1 501 554	187 186	70 494	6 751 644	54 058 360
Luka – bilans	(23 160 267)	(5 260 714)	3 407 131	12 253 545	7 859 107	10 551 649	(5 650 451)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	473 643	633 233	3 741 833	863 509	123 898	522 896	(13 909)	6 345 103
Gwarancyjne	39 914	102 024	222 681	463 236	45 178	4 808	(1 644)	876 197
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	4 857 751	2 001 095	3 168 144	572 313	702 425	902 592	-	12 204 320
Wypływy	4 807 501	2 012 709	3 267 617	572 498	658 082	902 350	-	12 220 757
Luka – pozabilans	(463 307)	(746 871)	(4 063 987)	(1 326 930)	(124 733)	(527 462)	15 553	

31.12.2008	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesięcy	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	3 178 107	-	-	-	-	-	-	3 178 107
Należności od banków	1 214 633	141 342	-	8 568	-	-	-	1 364 543
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	396 879	580 752	1 589 727	408 857	106 242	139 768	2 642	3 224 867
Należności od klientów	2 022 186	2 369 861	7 818 786	9 408 624	5 037 030	9 369 998	(889 283)	35 137 202
Inwestycyjne aktywa finansowe	15 956	599 846	2 604 010	3 441 705	4 080 804	1 518 129	655 591	12 916 041
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	1 612 309	1 612 309
Pozycja długa	6 827 761	3 691 801	12 012 523	13 267 754	9 224 076	11 027 895	1 381 259	57 433 069
Zobowiązania wobec banku centralnego i banków	2 036 229	1 318 739	526 526	1 338 669	107 914	9 974	-	5 338 051
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	739 379	569 451	1 153 673	515 704	92 033	83 692	-	3 153 932
Zobowiązania wobec klientów	30 705 400	8 841 754	2 682 976	433 786	146 799	12	-	42 810 727
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	69 142	84 974	-	-	-	(198)	153 918
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	5 976 441	5 976 441
Pozycja krótka	33 481 008	10 799 086	4 448 149	2 288 159	346 746	93 678	5 976 243	57 433 069
Luka – bilans	(26 653 247)	(7 107 285)	7 564 374	10 979 595	8 877 330	10 934 217	(4 594 984)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	286 259	665 912	3 736 426	2 870 291	649 283	1 330 152	(9 569)	9 528 754
Gwarancyjne	63 263	120 909	263 998	312 785	137 475	5 694	(2 407)	901 717
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	6 825 726	3 473 051	5 673 685	1 254 096	44 325	215 983	-	17 486 866
Wypływy	7 076 843	3 601 837	5 783 481	1 411 690	38 059	191 366	-	18 103 276
Luka – pozabilans	(600 639)	(915 607)	(4 110 220)	(3 340 670)	(780 492)	(1 311 229)	11 976	

Poniżej zaprezentowany jest raport zarządczy Pionu Skarbu o przewidywanych wpływach, wypływach i posiadanych aktywach płynnych/łatwozbywalnych.

Ryzyko płynności (tys. zł.)	<1T	<1M	>1M
31-12-2009			
<i>Aktywa płynne</i>	11 023 232	-	1 931 412
<i>Wpływy Pion Skarbu</i>	2 098 604	3 797 865	7 163 425
<i>Pozostałe wpływy</i>	1 451 558	593 711	33 840 436
<i>Wypływy Pion Skarbu</i>	(3 247 340)	(3 782 486)	(9 292 350)
<i>Pozostałe wypływy</i>	(3 441 017)	(317 267)	(41 819 783)
Luka	7 885 037	291 823	(8 176 860)
Luka skumulowana	7 885 037	8 176 860	-

Ryzyko płynności (tys. zł.)	<1T	<1M	>1M
31-12-2008			
<i>Aktywa płynne</i>	11 382 962	566 552	1 300 540
<i>Wpływy Pion Skarbu</i>	2 476 074	6 961 845	12 223 334
<i>Pozostałe wpływy</i>	629 768	249 314	36 286 296
<i>Wypływy Pion Skarbu</i>	(2 263 818)	(7 564 051)	(14 016 408)
<i>Pozostałe wypływy</i>	(5 284 241)	(516 776)	(42 431 390)
Luka	6 940 744	(303 117)	(6 637 627)
Luka skumulowana	6 940 744	6 637 627	-

Na koniec 2009 roku nastąpiło wydłużenie średniego okresu życia detalicznej bazy depozytowej co ma odzwierciedlenie w luce kontraktowej. Poziom aktywów płynnych nie uległ znaczącej zmianie rok do roku.

W roku 2009 oraz 2008 wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Banku były utrzymywane na wymaganym poziomie.

Pochodne transakcje finansowe związane z ryzykami rynkowymi

Grupa zawiera transakcje na pochodne instrumenty finansowe zarówno dla celów handlowych jak i ograniczających/ zabezpieczających ryzyka rynkowe.

W głównej mierze transakcje te są związane z ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym, jednakże Bank zawiera także transakcje pochodne w celu finansowania aktywów walutowych, ograniczając ryzyko utraty płynności.

Charakterystyka poszczególnych transakcji przedstawiona jest poniżej:

Transakcje walutowe

Terminowe transakcje walutowe (forward) i swap zawierane są z klientami i na rynku międzybankowym do celów handlowych lub do zarządzania płynnością.

W przypadku walutowych transakcji opcyjnych Grupa zawiera je z klientami. Jednocześnie zamykane są one na rynku międzybankowym, tym samym nie ma otwartych pozycji opcyjnych narażonych na ryzyko rynkowe.

Transakcje na stopę procentową

Grupa zawiera następujące transakcje na stopy procentowe:

- swapy stopy procentowej (Interest Rate Swap – IRS),
- walutowe swapy na stopę procentową (Cross-currency Interest Rate Swap – CIRS),
- terminowe transakcje na stopę procentową (Forward Rate Agreement - FRA)
- opcje na stopę procentową typu CAP

Transakcje IRS zawierane są na rynku międzybankowym i z klientami Banku. Służą do zabezpieczenia/niwelowania otwartych pozycji stopy procentowej, a także dla celów handlowych.

Transakcje CIRS wykorzystywane są przede wszystkim w celach płynnościowych – zapewniają średnioterminowe finansowanie walutowych aktywów Banku.

Celem zawierania transakcje FRA jest zabezpieczanie przed spadkiem stóp procentowych w przyszłości. Instrument ten służy także do spekulacji przy oczekiwaniach zmian stóp procentowych. W Banku instrument ten jest głównie wykorzystywany w portfelu handlowym.

Bank zawiera transakcje opcyjne CAP z klientami i jednocześnie zamyka je na rynku międzybankowym, tym samym eliminowane są otwarte pozycje narażone na ryzyko rynkowe.

Zarządzanie kapitałem własnym

Wprowadzenie

Polityką Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem Bankowym i przepisami Komisji Nadzoru Finansowego, wdrażającymi postanowienia Nowej Umowy Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego (Basel II).

Nowa Umowa Kapitałowa Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego zrewidowała metodologię pomiaru minimalnego regulacyjnego wymogu kapitałowego (ujętego w Filarze 1) oraz wprowadziła pomiar kapitału wewnętrznego (Filar 2), zgodnie z którym modele wewnętrzne są wykorzystywane przez banki do bieżącego zarządzania ryzykiem. Oszacowany kapitał wewnętrzny jest więc w większym stopniu wrażliwy na ryzyko i powinien podlegać ostrożnej i szczegółowej weryfikacji pod kątem prawidłowości jego ustalenia. Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część procesu zarządzania Bankiem.

Dodatkowo, poziom utrzymywanego kapitału przez Grupę Kapitałową jest zdeterminowany przez docelowy rating zewnętrzny oraz wyniki testów warunków skrajnych dla poszczególnych ryzyk zidentyfikowanych jako istotne dla prowadzonej działalności.

Za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym także za procesy związane z oceną adekwatności tego kapitału w różnych warunkach ekonomicznych, łącznie z oceną wyników testów

warunków skrajnych i ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego i adekwatność kapitałową odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem na Komitet ALCO/ICAAP Forum. Komitet na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej, również w warunkach skrajnych, monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje transakcje mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet ALCO/ICAAP Forum jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady oceny adekwatności kapitałowej zarówno Banku jak i Grupy Kapitałowej oraz dokonującym przeglądu i zatwierdzenia planów kapitałowych oraz określającym zasady alokacji kapitału na poszczególne segmenty działalności przy ocenie ich rentowności. Z zastrzeżeniem, że wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału), są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie Organy Banku.

Polityka kapitałowa

Współczynnik wypłacalności, wskazujący relację pomiędzy wymogami kapitałowymi z tytułu określonych ryzyk do posiadanych kapitałów po uwzględnieniu obligatoryjnych pomniejszeń ujmowanych zgodnie z przepisami Prawa Bankowego i Uchwał Komisji Nadzoru Finansowego, stanowi jedną z podstawowych miar stosowanych w Banku Zachodnim WBK S.A. do zarządzania kapitałem. Minimalna – wymagana przez Prawo Bankowe - wielkość współczynnika adekwatności kapitałowej nie może być niższa niż 8% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej.

Prowadzona polityka zarządzania kapitałem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada docelowy poziom współczynnika wypłacalności w wysokości 10% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej.

Równocześnie wskaźnik kapitału 1 kategorii (liczony jako iloraz kapitału 1 kategorii do aktywów ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego) powinien być utrzymywany na poziomie przynajmniej 8% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej (dodatkowo może być zastosowany dodatkowy wymóg jako część procesu SREP Filara 2).

Współczynnik wypłacalności

Ryzyka Filara 1 oraz wielkość wymaganego kapitału na ich pokrycie oceniane są w sposób ilościowy. Bank stosuje nadzorcze metody pomiaru tych ryzyk, które za pomocą ściśle określonych reguł i przy użyciu odpowiednich parametrów prowadzą do wyliczenia wielkości niezbędnego kapitału na pokrycie tych ryzyk. W 2009 roku, analogicznie jak w 2008 roku, w odniesieniu do ryzyka:

- a) Kredytowego – Bank stosował metodę standardową dla wszystkich portfeli,
- b) Operacyjnego – Bank stosował metodę standardową,
- c) Rynkowego – Bank stosował podstawowe metody pomiaru.

Ustalony wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk jest bezpośrednio sumowany w celu określenia łącznego minimalnego wymogu kapitałowego (Filar 1).

W poniższych tabelach przedstawiono kalkulację współczynnika wypłacalności dla Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku.

		31.12.2009	31.12.2008
I	Wymóg kapitałowy ogółem (Ia+Ib+Ic+Id)	3 332 447	3 532 896
	Z tego:		
Ia	- z tytułu ryzyka kredytowego	2 834 737	3 001 689
Ib	- z tytułu ryzyka rynkowego	17 720	20 830
Ic	- z tytułu ryzyka rozliczenia -dostawy/kontrahenta	41 983	116 691
Id	- z tytułu ryzyka operacyjnego	438 007	393 686
II	Ogółem kapitały i fundusze	5 652 078	4 886 845
III	Pomniejszenia	249 895	143 276
IV	Kapitały i fundusze po pomniejszeniach (II+III)	5 402 183	4 743 569
V	Współczynnik wypłacalności [IV/(I*12.5)]	12,97%	10,74%

Kapitał wewnętrzny

Bank definiuje kapitał wewnętrzny jako kapitał wymagany do ochrony banku przed konsekwencjami dużych, nieprzewidzianych strat, które mogą zagrozić wypłacalności banku.

Kluczowym zadaniem wynikającym z Filaru 2 Nowej Umowy Kapitałowej jest przeprowadzenie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP Bank szacuje (ustala), alokuje i utrzymuje odpowiedni poziom kapitału wewnętrznego, zapewniający bezpieczeństwo prowadzonej działalności bankowej, z uwzględnieniem profilu ryzyka Banku, wynikającego z przyjętej deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka.

Podstawowym celem procesu ICAAP jest powiązanie profilu ryzyka, zarządzania ryzykiem, sposobu ograniczania ryzyka oraz wielkości kapitału wewnętrznego. Bank posiada odpowiedni proces oceny, obejmujący wszystkie kluczowe elementy planowania i zarządzania kapitałem (w tym agregacja kapitału z tytułu różnych rodzajów ryzyka) oraz prowadzący do generowania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie tych ryzyk. Proces szacowania kapitału wewnętrznego jest adekwatny do rodzaju, skali i złożoności działalności Banku.

Obecnie stosowane podejście do agregacji zakłada sumowanie regulacyjnych wymogów kapitałowych wyliczanych w ramach Filara 1, i oszacowanej wielkości kapitału na pokrycie ryzyk Filara 2, na jakie jest lub może być narażony Bank. Tam, gdzie jest to praktyczne i możliwe do zastosowania stosowane są metody ilościowe pomiaru ryzyka. Pozostałe ryzyka Filara 2 są oceniane i zarządzane w sposób jakościowy za pomocą odpowiednich procesów zarządzania, monitorowania i ograniczania ryzyka. Obecna metoda jest bardzo ostrożnościowa, gdyż zakłada brak korelacji między ryzykami.

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności) jest – zgodnie z wytycznymi Komitetu Bazylejskiego i definicją przyjętą przez udziałowca strategicznego - definiowane jako ryzyko sankcji z strony organów nadzorczych, znacznych strat finansowych lub naruszenia reputacji, na które narażona jest Grupa BZWBK w przypadku naruszenia obowiązujących przepisów prawa, standardów i kodeksów postępowania odnoszących się do jej działalności.

Identyfikacja i ocena ryzyka

W ramach Grupy BZ WBK do zarządzania poszczególnymi procesami, zostały dedykowane odpowiednie jednostki.

Zakres zadań Obszaru Zapewnienia Zgodności obejmuje zagadnienia zgodności związanej z wymaganiami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie rodzaju działalności biznesowej, w tym przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy, ochronę informacji wrażliwej oraz ochronę danych osobowych. Zadania w zakresie identyfikacji, interpretacji i upowszechniania wiedzy w Grupie na temat pozostałych wymogów prawnych i regulacyjnych zostały powierzone jednostkom posiadającym właściwe kompetencje w tych obszarach.

Za zagadnienia związane ze zgodnością z prawem pracy odpowiedzialny jest Pion Zarządzania Zasobami Ludzkimi, za zgodność z przepisami podatkowymi odpowiada Pion Finansów, a za dopełnienie norm ostrożnościowych Pion Finansów i Pion Zarządzania Ryzykiem.

W Grupie BZWBK Obszar Zapewnienia Zgodności koordynuje co 6 miesięcy proces oszacowania kluczowych ryzyk prawnych i regulacyjnych (braku zgodności).

Proces obejmuje oszacowanie wagi ryzyk, ich potencjalnego wpływu na prowadzoną działalność, a także efektywność funkcjonujących w Grupie BZWBK mechanizmów kontrolnych ograniczających te ryzyka. W przeglądach ryzyk prawnych i regulacyjnych (braku zgodności) bierze się pod uwagę zagrożenia, na które może być narażona Grupa w perspektywie kolejnych trzech lat, w tym ryzyka związane z wprowadzaniem nowych przepisów, wzmożonych kontroli ze strony organów nadzorczych (tzw. regulatorów) oraz wzrostu wymagań akcjonariuszy.

Ryzyka Grupy BZWBK omawiane są przez Komitet Zarządzania Ryzykiem oraz Komitet Audytu przy Radzie Nadzorczej Banku. W ramach tego procesu Obszar Zapewnienia Zgodności przy współpracy z jednostkami biznesowymi stosuje model zarządzania ryzykiem, który jest wykorzystywany do identyfikacji, oszacowania i kontroli kluczowych ryzyk braku zgodności na poziomie poszczególnych jednostek. Zidentyfikowane ryzyka prawne i regulacyjne są uwzględniane w arkuszach samooceny ryzyka operacyjnego przygotowywanych przez jednostki.

Zarządzanie ryzykiem i mechanizmy kontrolne

Zarząd Banku przyjął do stosowania politykę dotyczącą zgodności wypełniania zobowiązań prawnych i regulacyjnych, która następnie została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą. Polityka powołuje Obszar Zapewnienia Zgodności i zapewnia mu właściwy zakres uprawnień jako jednostki wspierającej kierownictwo w efektywnym zarządzaniu ryzykiem braku zgodności. Co sześć miesięcy Komitet Audytu przeprowadza przegląd kluczowych ryzyk zgodności, by potwierdzić, że są one właściwie zarządzane.

Komitet Zarządzania Ryzykiem zapewnia realizację obowiązków regulacyjnych oraz zatwierdza zasady kontroli wewnętrznej i ramy funkcjonowania polityki zgodności, dbając o to, aby Obszar Zapewnienia Zgodności był niezależny od jednostek biznesowych i posiadał odpowiednie zasoby.

W szczególności, jednostka do spraw zapewnienia zgodności jest odpowiedzialna za:

- niezależną identyfikację, ocenę i monitorowanie ryzyka braku zgodności, na które narażona jest Grupa BZWBK,

- doradzanie i raportowanie Komitetowi Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi Banku i Komitetowi Audytu przy Radzie Nadzorczej na temat efektywności procesów zapewniania zgodności z przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi leżącymi w jej kompetencjach,
- przekazywanie wskazówek kierownictwu i pracownikom w zakresie ryzyk braku zgodności oraz polityk i procedur określających zasady zarządzania tymi ryzykami, oraz
- prowadzenie na zlecenie jednostek specjalistycznych - skoncentrowanego na wysoko oszacowanych ryzykach - monitoringu ryzyka braku zgodności w zakresie zobowiązań wynikających z przepisów prawnych i wymogów regulacyjnych o charakterze nie związanym z rodzajem prowadzonej działalności, tj. w odniesieniu do przepisów podatkowych, prawa spółek, prawa pracy, przepisów z zakresu ochrony środowiska i BHP.

Zarządzanie ryzykiem prawnym i regulacyjnym (braku zgodności) koordynowane jest przez Obszar Zapewnienia Zgodności podlegający członkowi Zarządu kierującemu Pionem Prawnym i Zapewnienia Zgodności, w skali Grupy BZWBK. Obszar nadzoruje i koordynuje – w ramach dopuszczalnych przepisami prawa – proces zarządzania ryzykiem braku zgodności z jednostkami zapewniania zgodności spółek zależnych.

Monitorowanie ryzyka i sprawozdawczość

Obszar Zapewnienia Zgodności jest odpowiedzialny za monitorowanie zgodności z odpowiednimi politykami, procedurami i wymaganiami regulacyjnymi. Monitoring jest prowadzony przez specjalnie powołane do tego celu Biuro Ryzyka i Monitoringu Zgodności, pracowników Biura Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, oficerów compliance w wyznaczonych jednostkach i spółkach ryzyk kapitałowego oraz – w odniesieniu do sieci oddziałów - pracowników innych jednostek kontrolnych działających zgodnie z wytycznymi Obszaru Zapewnienia Zgodności.

Na podstawie oszacowania ryzyka prawnego i regulacyjnego przygotowywane są plany monitoringu uwzględniające priorytety. Monitoring koncentruje się przede wszystkim na procesach, ale może też dotyczyć poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Roczny plan monitoringu akceptowany przez Komitet Audytu jest regularnie weryfikowany i aktualizowany w celu uwzględnienia nowych ryzyk, zmian w ocenie ryzyk istniejących oraz obszarów znajdujących się w danym okresie w centrum zainteresowania organów nadzorczych (tzw. regulatorów). Problemy zidentyfikowane w wyniku monitoringu są przedmiotem działań naprawczych realizowanych przez kierownictwo poszczególnych jednostek zgodnie z harmonogramami ustalonymi z Obszarem Zapewnienia Zgodności, który systematycznie monitoruje terminowość i jakość realizacji tych działań.

5. Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe z tytułu	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Należności od podmiotów gospodarczych	1 286 163	1 403 175
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	919 215	745 966
<i>Kredytów mieszkaniowych</i>	278 119	299 277
Dłużnych papierów wartościowych w tym:	739 254	602 740
<i>w portfelu inwestycyjnym utrzymywanym do terminu zapadalności</i>	376 940	90 252
<i>w portfelu inwestycyjnym dostępnym do sprzedaży</i>	316 303	487 932
<i>w portfelu handlowym</i>	46 011	24 556
Należności leasingowych	192 085	226 053
Należności od banków	71 880	174 861
Należności sektora budżetowego	18 860	32 296
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	14 951	42 907
Odsetki od IRS -zabezpieczających	(16 320)	4 126
Razem	3 226 088	3 232 124
Koszty odsetkowe z tytułu	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Depozytów klientów indywidualnych	(976 496)	(798 347)
Depozytów podmiotów gospodarczych	(375 410)	(401 981)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(131 037)	(107 823)
Depozytów sektora budżetowego	(94 693)	(98 338)
Depozytów banków	(82 433)	(174 809)
Wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	(2 828)	(15 721)
Razem	(1 662 897)	(1 597 019)
Wynik z tytułu odsetek	1 563 191	1 635 105

Na dzień 31 grudnia 2009 przychody odsetkowe zawierają odsetki od kredytów nieregularnych w kwocie 92 356 tys. zł (na 31 grudnia 2008 - 58 117 tys. zł)

6. Wynik z tytułu prowizji

Przychody prowizyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Obszar eBiznes & Płatności	370 585	313 145
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	250 732	232 504
Prowizje i opłaty za zarządzanie aktywami	277 283	429 135
Prowizje walutowe	226 534	235 014
Prowizje maklerskie	123 076	126 932
Prowizje od kredytów w tym factoring	101 429	80 643
Prowizje ubezpieczeniowe	75 586	74 737
Karty kredytowe	68 250	54 733
Gwarancje i poręczenia	11 767	12 550
Pozostałe opłaty dystrybucyjne	10 296	20 190
Opłaty dystrybucyjne związane z funduszami inwestycyjnymi	8 662	15 846
Organizowanie emisji	6 147	8 557
Prowizje od umów leasingowych	3 729	800
Pozostałe prowizje	1 489	1 883
Razem	1 535 565	1 606 669
Koszty prowizyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Obszar eBiznes & Płatności	(97 450)	(76 470)
Opłaty dystrybucyjne	(32 423)	(53 147)
Prowizje maklerskie	(24 558)	(20 704)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(17 708)	(25 829)
Prowizje, opłaty i inne koszty związane z zarządzaniem aktywami	(17 048)	(25 816)
Karty kredytowe	(7 084)	(8 054)
Prowizje od umów leasingowych	(6 860)	(6 593)
Prowizje ubezpieczeniowe	-	(2 640)
Pozostałe	(16 970)	(13 601)
Razem	(220 101)	(232 854)
Wynik z tytułu prowizji	1 315 464	1 373 815

Powyższe zestawienie obejmuje przychody prowizyjne z tytułu kredytów, kart kredytowych, gwarancji i poręczeń oraz umów leasingowych w kwocie 185 175 tys. zł (148 726 tys. zł na 31.12.2008) i koszty prowizyjne związane z kartami kredytowymi, od umów leasingowych oraz za pośrednictwo w udzielaniu kredytów w kwocie (31 652) tys. zł ((40 476) tys. zł na 31.12.2008) (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

7. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela inwestycyjnego	94 271	68 249
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela handlowego	2 321	2 057
Razem	96 592	70 306

8. Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Dochód z walutowych operacji międzybankowych	151 481	59 177
Operacje pochodnymi instrumentami finansowymi	73 951	(40 875)
Pozostałe handlowe dochody z transakcji walutowych	31 274	22 993
Wynik na działalności animatora rynku	11 046	9 298
Operacje dłużnymi instrumentami finansowymi	2 504	2 209
Razem	270 256	52 802

W pozycji wynik handlowy i rewaluacja zawarta jest korekta wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (28 843) tys. zł (na 31.12.2008 r. (80 996) tys. zł).

W 2009 roku Bank Zachodni WBK S.A. dokonał rewizji szacunku wyceny do wartości godziwej walutowych swapów stopy procentowej na skutek znacznych wzrostów marż rynkowych obserwowanych od końca 2008 roku. Łączna korekta wyceny transakcji CIRS do wartości godziwej w bieżącym okresie wyniosła 37 989 tys. zł. Instrumenty te stanowią źródło finansowania i intencją Banku jest utrzymywanie ich do terminu zapadalności. Wycena rynkowa tych transakcji będzie dążyć do zera na poszczególnych kontraktach w okresie pozostałym do zapadalności.

W okresie porównywalnym wyżej wymienione korekty nie wystąpiły.

9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Wynik na instrumentach kapitałowych	3 561	67 196
Wynik na instrumentach dłużnych	(7 223)	(11 735)
Utrata wartości	-	(110)
Razem wynik na instrumentach finansowych	(3 662)	55 351
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	17 443	(34 388)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	(19 866)	37 189
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	(2 423)	2 801
Razem	(6 085)	58 152

10. Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Sprzedaż podmiotów zależnych	-	520
Sprzedaż podmiotów stowarzyszonych	-	(716)
Razem	-	(196)

Szczegółowe informacje znajdują się w nocie 48.

11. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Przychody z tytułu sprzedaży usług	13 425	32 926
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	12 959	9 440
Przychody z tytułu zwrotów na rzecz BFG	5 826	1 657
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	3 981	2 610
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań od ubezpieczycieli	2 280	1 957
Rozliczenie zawartych transakcji giełdowych	1 315	1 366
Rozliczenie umów leasingowych	1 070	470
Premia za finansowanie od EBOR	960	1 351
Przychody z tyt. zwrotu kosztów komorniczych	825	860
Pozostałe	7 061	15 362
Razem	49 702	67 999

12. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe)	(438 698)	(192 276)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(56 297)	(176 061)
Przychód z tytułu należności odzyskanych	17 458	10 205
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	(3 497)	(6 419)
Razem	(481 034)	(364 551)

13. Koszty pracownicze

Koszty pracownicze	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Wynagrodzenia i premie	(747 164)	(735 771)
Narzuty na wynagrodzenia	(113 200)	(104 310)
Koszty świadczeń socjalnych	(20 782)	(21 208)
Koszty szkoleń	(9 474)	(24 062)
Rezerwa na odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	1 282	(11 041)
Razem	(889 338)	(896 392)

14. Koszty działania banku

Koszty działania banku	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(199 243)	(159 423)
Eksploatacja systemów informacyjnych	(88 395)	(89 943)
Marketing i reprezentacja	(73 618)	(105 275)
Opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	(53 349)	(54 402)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(30 782)	(31 922)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF i KDPW	(26 369)	(16 429)
Koszty pozostałych usług obcych	(25 625)	(33 848)
Materiały eksploatacyjne, druki, czek, karty	(19 192)	(24 841)
Koszty konsultacji i doradztwa	(18 734)	(37 617)
Transmisja danych	(16 760)	(16 825)
Podatki i opłaty	(16 171)	(18 069)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(12 583)	(11 776)
Koszty zabezpieczenia banku	(12 324)	(12 511)
Koszty remontów maszyn	(5 672)	(18 095)
Pozostałe	(10 161)	(19 806)
Razem	(608 978)	(650 782)

15. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Zawiązania rezerw na zobowiązania sporne i inne aktywa	(5 156)	(5 482)
Koszty windykacji	(2 739)	(1 540)
Udzielone darowizny	(1 564)	(1 645)
Koszty postępowań sądowych	(1 443)	(1 066)
Koszty zakupu usług	(1 255)	(283)
Koszty z tytułu należności przedawnionych	(1 156)	(1 106)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(999)	(1 536)
Pozostałe	(8 663)	(14 912)
Razem	(22 975)	(27 570)

16. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Część bieżąca	(306 791)	(298 358)
Część odroczonego	83 959	42 064
Razem	(222 832)	(256 294)

Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Zysk przed opodatkowaniem	1 162 988	1 210 580
Stawka podatku	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(220 968)	(230 010)
Koszty niepodatkowe	(6 392)	(12 464)
Strata na sprzedaży wierzytelności	(11 872)	(6 958)
Przychody niepodatkowe (dywidendy)	17 867	397
Inne obciążenia:		
- odpisania wierzytelności	(2 049)	(1 128)
- pozostałe koszty niepodatkowe	-	(4 494)
- pozostałe	582	(1 637)
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(222 832)	(256 294)

Podatek odroczonego ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

31.12.2009

31.12.2008

Na dzień 31 grudnia kwota podatku odroczonego ujętego bezpośrednio w kapitałach wynosi:

Związany z instrumentami kapitałowymi dostępnymi do sprzedaży	(96 995)	(97 298)
Związany z dłużnymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży	(1 166)	13 604
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(450)	5 787
Razem	(98 611)	(77 907)

17. Zysk na akcję

Zysk na akcję	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	886 192	855 446
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	73 076 013	72 960 284
Podstawowy zysk na akcję (zł)	12,13	11,72
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	886 192	855 446
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	73 076 013	72 960 284
Średnio ważona liczba potencjalnych akcji zwykłych	309 001	298 400
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	12,08	11,68

18. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

Gotówka i operacje z bankami centralnymi	31.12.2009	31.12.2008
Rachunki bieżące w bankach centralnych	1 697 190	2 004 861
Gotówka	963 465	1 173 243
Pozostałe ekwiwalenty gotówki	3	3
Razem	2 660 658	3 178 107

Podmiot dominujący Grupy utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową w wysokości 3% wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank. Kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

W roku 2008 wysokość rezerwy obowiązkowej wynosiła 3,5% wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank.

19. Należności od banków

Należności od banków	31.12.2009	31.12.2008
Lokaty i kredyty	596 793	831 331
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	518 826
Rachunki bieżące	66 234	20 355
Należności brutto	663 027	1 370 512
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-	(5 969)
Razem	663 027	1 364 543

Wartość godziwą „Należności od banków” przedstawia nota 40.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków	31.12.2009	31.12.2008
Stan na 1 stycznia	(5 969)	(5 969)
Spisanie należności w ciężar rezerw	5 969	-
Koniec okresu sprawozdawczego	-	(5 969)

20. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się na podstawie notowań cen rynkowych, modeli zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych oraz modeli wyceny opcji, zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Kontrakty opcyjne wyceniane są do wartości godziwej na podstawie notowań cen rynkowych oraz modeli wyceny opcji zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2009		31.12.2008	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	707 795	733 861	2 353 619	3 153 932
Transakcje stopy procentowej	289 497	304 699	906 590	884 101
Opcje	-	-	8	8
Swap stopy procentowej (IRS)	281 105	295 221	664 182	637 919
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	8 392	9 478	242 400	246 174
Transakcje walutowe	418 298	429 162	1 447 029	2 269 831
Swap walutowo-procentowy (CIRS)	128 700	289 168	63 259	410 610
Forward	58 527	29 198	352 024	210 347
Swap walutowy (FX Swap)	165 554	46 239	683 470	1 259 958
Spot	1 003	1 325	4 182	3 787
Opcje	64 514	63 232	344 094	385 129

Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	634 825	-	871 248	-
Dłużne papiery wartościowe	587 097	-	868 605	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	187 369	-	868 583	-
- bony	71 808	-	549 120	-
- obligacje	115 561	-	319 463	-
Papiery wartościowe banku centralnego:	399 728	-	-	-
- bony	399 728	-	-	-
Pozostałe papiery wartościowe:	-	-	22	-
- obligacje	-	-	22	-
Kapitałowe papiery wartościowe:	47 728	-	2 643	-
- notowane	47 728	-	2 643	-
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	1 342 620	733 861	3 224 867	3 153 932

W 2009 roku Bank Zachodni WBK S.A. dokonał rewizji szacunku wyceny do wartości godziwej walutowych swapów stopy procentowej na skutek znacznych wzrostów marż rynkowych obserwowanych od końca 2008 roku. Łączna korekta wyceny transakcji CIRS do wartości godziwej w bieżącym okresie wyniosła 37 989 tys. zł. Instrumenty te stanowią źródło finansowania i intencją Banku jest utrzymywanie ich do terminu zapadalności. Wycena rynkowa tych transakcji będzie dążyć do zera na poszczególnych kontraktach w okresie pozostałym do zapadalności.

W okresie porównywalnym wyżej wymienione korekty nie wystąpiły.

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest korekta wyceny z tytułu z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (109 839) tys. zł. Przychody odsetkowe z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek. Zyski i straty powstające z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku handlowym i rewaluacji skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zakwalifikowane do tej kategorii w związku z handlowym charakterem zawieranych transakcji. Na dzień sprawozdawczy 31.12. 2009 oraz w okresach porównywalnych przy początkowym ujęciu nie wystąpiły przypadki desygnacji do wyżej wymienionych kategorii aktywów finansowych.

Poniższa tabela przedstawia nominały instrumentów pochodnych wykazywanych jako pozycje pozabilansowe.

Nominały instrumentów pochodnych	31.12.2009	31.12.2008
1. Transakcje pochodne –terminowe (zabezpieczające)	1 773 682	2 704 674
a) Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	573 682	1 854 674
b) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne	1 200 000	850 000
2. Transakcje pochodne-terminowe (handlowe)	50 171 003	139 222 595
a) Transakcje stopy procentowej	22 490 837	91 494 888
- Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	18 480 996	47 134 667
- Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	4 000 000	44 350 000
- Opcje na stopę procentową	9 841	10 221
b) Transakcje walutowe	27 680 166	47 727 707
- Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	7 219 044	14 425 872
- Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	7 094 264	14 983 627
- Forward kupiony	1 345 501	3 696 166
- Forward sprzedany	1 309 044	3 538 979
- Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	4 216 324	2 500 262
- Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	4 393 303	2 849 197
- Opcje walutowe kupione	1 051 343	2 866 802
- Opcje walutowe sprzedane	1 051 343	2 866 802
3. Bieżące operacje walutowe	1 119 621	957 290
Spot - zakupiony	559 649	478 844
Spot - sprzedany	559 972	478 446
4. Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	47 938	928
Kontrakty terminowe	47 938	928
Razem	53 112 244	142 885 487

Nominały instrumentów pochodnych dla transakcji jednowalutowych (IRS, FRA, forward, opcje nie będące opcjami walutowymi) zostały zaprezentowane wyłącznie jako kwoty nabyte.

21. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Zabezpieczające pochodne instrumenty finansowe	31.12.2009		31.12.2008	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
IRS zabezpieczające wartość godziwą	1 325	6 982	347	31 700
IRS zabezpieczające przepływy pieniężne	9 476	25 951	-	36 862
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	10 801	32 933	347	68 562

22. Należności od klientów

Należności od klientów	31.12.2009	31.12.2008
Należności od podmiotów gospodarczych	22 265 448	23 289 013
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	10 632 415	9 239 641
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	<i>6 062 546</i>	<i>5 450 515</i>
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 706 516	2 959 037
Należności od podmiotów sektora publicznego	83 106	85 668
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	10 083	441 783
Pozostałe należności	12 805	11 343
Należności brutto	35 710 373	36 026 485
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 139 676)	(889 283)
Razem	34 570 697	35 137 202

Na dzień 31.12.2009 korekta wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka kredytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 1 565 tys. zł (31.12.2008 - 1 607 tys. zł). Szczegóły należności z tytułu leasingu finansowego przedstawia nota 44. Wartość godziwą "Należności od klientów" przedstawia nota 40.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów	31.12.2009	31.12.2008
Utrata wartości oceniana indywidualnie i portfelowo		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(571 113)	(439 545)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(438 698)	(192 276)
Spisanie należności w ciężar rezerw	250 992	65 646
Transfer	(10 866)	480
Różnice kursowe	3 575	(5 418)
Stan na koniec okresu	(766 110)	(571 113)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(318 170)	(145 423)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(56 297)	(176 061)
Transfer	-	3 723
Różnice kursowe	901	(409)
Stan na koniec okresu	(373 566)	(318 170)
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 139 676)	(889 283)

23. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31.12.2009	31.12.2008
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wyceniane według wartości godziwej	6 623 017	6 527 764
Dłużne papiery wartościowe	5 957 601	5 872 173
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	5 873 630	5 092 878
- bony	1 105 854	1 369 842
- obligacje	4 767 776	3 723 036
Papiery wartościowe banku centralnego:	-	599 731
- obligacje	-	599 731
Komercyjne papiery wartościowe:	83 971	179 564
- obligacje	83 971	179 564
Kapitałowe papiery wartościowe	613 011	606 319
- notowane	24 151	22 014
- nienotowane	588 860	584 305
Certyfikaty inwestycyjne	52 405	49 272
Razem	6 623 017	6 527 764

Według stanu na 31.12.2009 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 5 208 458 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 749 143 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2008 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 4 244 739 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 1 627 434 tys. zł.

Na dzień 31.12.2009 korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka wartości godziwej obligacji objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła (1 510) tys. zł (31.12.2008: 27 300 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2009 roku BZWBK dokonał przeglądu wartości godziwej nienotowanych instrumentów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. W wyniku przeglądu nie zidentyfikowano istotnych różnic w stosunku do ujawnionej wartości bilansowej. Wycena do wartości godziwej inwestycji w podmioty Grupy Aviva Polska została dokonana dla dwóch kluczowych inwestycji. Dokonano jej z wykorzystaniem modeli wyceny bazujących na metodzie mnożnikowej (C/Z i C/WK) oraz dochodowej (DDM). Pozostałe nienotowane kapitałowe instrumenty finansowe nie są wyceniane do wartości godziwej ze względu na brak aktywnego rynku oraz brak możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej.

Wartość godziwą „Inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży” przedstawia nota 40.

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2009	5 872 173	655 591	6 527 764
Zwiększenia	4 341 806	6 457	4 348 263
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(4 275 978)	(6 105)	(4 282 083)
Wycena do wartości godziwej	28 313	8 684	36 997
Zmiana stanu odsetek naliczonych	17 178	-	17 178
Różnice kursowe	(25 891)	789	(25 102)
Stan na 31 grudnia 2009	5 957 601	665 416	6 623 017

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2008	9 052 095	711 574	9 763 669
Zwiększenia	5 127 467	32 649	5 160 116
Transfery	-	975	975
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(2 261 845)	(85 413)	(2 347 258)
Wycena do wartości godziwej	78 801	(4 915)	73 886
Zmiana stanu odsetek naliczonych	134 149	-	134 149
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(125)	(125)
Różnice kursowe	148 079	846	148 925
Przekwalifikowanie*	(6 406 573)	-	(6 406 573)
Stan na 31 grudnia 2008	5 872 173	655 591	6 527 764

*W październiku 2008 roku bank dokonał zmiany klasyfikacji obligacji Skarbu Państwa z kategorii „dostępne do sprzedaży” do kategorii „utrzymywane do terminu zapadalności”. Wartość bilansowa przeklasyfikowanych instrumentów finansowych wyniosła 6 406 573 tys. zł. Zmiana klasyfikacji skutkuje przyjęciem zasad wyceny, których wpływ na wynik i kapitały własne banku jest zgodny z przeznaczeniem ww. instrumentów finansowych. Podstawowym celem utrzymywania tej grupy instrumentów finansowych jest zarządzanie strukturą sprawozdania z sytuacji finansowej, z uwzględnieniem pozycji kapitałów własnych i nieoprocenowanych rachunków bieżących. Intencją banku jest utrzymywanie tych instrumentów do terminu zapadalności.

24. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	6 669 555	6 388 277
- obligacje	6 669 555	6 388 277
Razem	6 669 555	6 388 277

Wartość godziwą „Inwestycyjnych aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności” przedstawia nota 40.

Zmiana stanu inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
Stan na 1 stycznia	6 388 277	-
Zwiększenia	553 616	-
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(300 361)	-
Przekwalifikowanie*	-	6 406 573
Amortyzacja wartości godziwej	13 498	3 049
Zmiana stanu odsetek naliczonych	14 525	(21 345)
Stan na 31 grudnia	6 669 555	6 388 277

*W październiku 2008 roku bank dokonał zmiany klasyfikacji obligacji Skarbu Państwa z kategorii „dostępne do sprzedaży” do kategorii „utrzymywane do terminu zapadalności”. Wartość bilansowa przeklasyfikowanych instrumentów finansowych wyniosła 6 406 573 tys. zł. Zmiana klasyfikacji skutkuje przyjęciem zasad wyceny, których wpływ na wynik i kapitały własne banku jest zgodny z przeznaczeniem ww. instrumentów finansowych. Podstawowym celem utrzymywania tej grupy instrumentów finansowych jest zarządzanie strukturą sprawozdania z sytuacji finansowej, z uwzględnieniem pozycji kapitałów własnych i nieoprocenowanych rachunków bieżących. Intencją banku jest utrzymywanie tych instrumentów do terminu zapadalności.

25. Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31.12.2009	31.12.2008
Podmioty stowarzyszone	50 610	40 107
Wspólne przedsięwzięcia	31 277	32 114
Razem	81 887	72 221

Zmiana stanu inwestycji w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31.12.2009	31.12.2008
Stan na 1 stycznia	72 221	37 128
Udział w zysku/ (stracie)	(334)	(777)
Transfer	-	2 225
Nabycie/sprzedaż	10 000	33 645
Stan na koniec okresu	81 887	72 221

Wartość godziwą inwestycji w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia przedstawia nota 40.

Szczegóły odnośnie nabycia podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć zawiera nota 48.

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2009

Nazwa jednostki	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*	BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	Metrohouse S.A.*	Krynicki Recykling S.A.**	Razem
Siedziba	Szczecin	Poznań	Poznań	Warszawa	Olsztyn	
Rodzaj powiązania	spółka stowarzyszona	wspólne przedsięwzięcie	wspólne przedsięwzięcie	spółka stowarzyszona	spółka stowarzyszona	
Procent posiadanego kapitału***	50,00	50,00	50,00	35,38	30,37	
Wartość bilansowa	36 373	12 872	18 405	4 084	10 153	81 887
Aktywa jednostki razem	79 575	239 349	145 609	3 495	brak danych	468 028
Kapitał własny jednostki, w tym:	72 746	25 744	36 809	1 662	18 514	155 475
kapitał zakładowy	16 000	21 750	27 000	650	brak danych	65 400
pozostały kapitał własny, w tym:	56 746	3 994	9 809	1 012	brak danych	71 561
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	-	(1 014)	(2 414)	(756)	brak danych	(4 184)
zysk (strata) netto	1 827	(2 641)	3 205	188	836	3 415
Zobowiązania jednostki	6 829	213 605	108 800	1 833	brak danych	331 067
Przychody	7 893	176 768	62 213	5 838	brak danych	252 712
Koszty	5 438	179 770	58 240	5 652	brak danych	249 100

* wybrane dane finansowe według stanu na 30.11.2009

** wybrane dane finansowe według stanu na 30.09.2009

*** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej oraz wspólnego przedsięwzięcia

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia na życie
BZ WBK Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe
Metrohouse S.A.	pośrednictwo w sprzedaży i kupnie oraz wynajmie nieruchomości mieszkaniowych, pośrednictwo finansowe
Krynicki Recykling S.A.	pozyskiwanie i gospodarka surowcami wtórnymi

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2008

Nazwa jednostki	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*	BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.*	BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.*	Metrohouse S.A.*	Razem
Siedziba	Szczecin	Poznań	Poznań	Warszawa	
Rodzaj powiązania	spółka stowarzyszona	wspólne przedsięwzięcie	wspólne przedsięwzięcie	spółka stowarzyszona	
Procent posiadanego kapitału**	50,00	50,00	50,00	35,38	
Wartość bilansowa	35 964	17 082	15 032	4 143	72 221
Aktywa jednostki razem	75 781	104 209	61 354	3 362	244 706
Kapitał własny jednostki, w tym:	21 929	30 064	34 164	2 285	88 442
kapitał zakładowy	16 000	21 750	27 000	500	65 250
pozostały kapitał własny, w tym:	5 929	8 314	7 164	1 785	23 192
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	2 638	-	-	(756)	1 882
zysk (strata) netto	2 817	1 049	(1 854)	(460)	1 552
Zobowiązania jednostki	53 852	74 145	27 190	1 077	156 264
Przychody	5 961	58 090	42 428	4 342	110 821
Koszty	2 163	57 041	44 283	4 802	108 289

* wybrane dane finansowe według stanu na 30.11.2008

** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej oraz wspólnego przedsięwzięcia

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia na życie
BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe
Metrohouse S.A.	pośrednictwo w sprzedaży i kupnie oraz wynajmie nieruchomości mieszkaniowych, pośrednictwo finansowe

26. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne Rok 2009	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know- how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	551 999	8 032	93 634	653 665
Zwiększenia z tytułu:				
-zakupu	-	-	41 016	41 016
-przeniesienia z nakładów	60 725	-	-	60 725
Zmniejszenia z tytułu:				
-likwidacji	(5 423)	-	-	(5 423)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(60 725)	(60 725)
-transferów	-	-	(167)	(167)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	607 301	8 032	73 758	689 091
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(468 051)	(7 853)	(3 827)	(479 731)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(33 033)	(130)	-	(33 163)
-likwidacji	1 596	-	3 827	5 423
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(499 488)	(7 983)	-	(507 471)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	607 301	8 032	73 758	689 091
Skumulowana amortyzacja	(499 488)	(7 983)	-	(507 471)
Stan na 31 grudnia 2009	107 813	49	73 758	181 620

Wartości niematerialne Rok 2008	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know- how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	508 575	8 030	56 399	573 004
Zwiększenia z tytułu:				
-zakupu	-	-	87 182	87 182
-przeniesienia z nakładów	49 580	2	-	49 582
Zmniejszenia z tytułu:				
-likwidacji	(6 153)	-	-	(6 153)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(49 582)	(49 582)
-transferów	-	-	(365)	(365)
-inne	(3)	-	-	(3)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	551 999	8 032	93 634	653 665
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(450 003)	(7 721)	-	(457 724)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(22 438)	(132)	-	(22 570)
-likwidacji	4 389	-	-	4 389
-inne	1	-	-	1
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	-	-	(3 827)	(3 827)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(468 051)	(7 853)	(3 827)	(479 731)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	551 999	8 032	93 634	653 665
Skumulowana amortyzacja	(468 051)	(7 853)	(3 827)	(479 731)
Stan na 31 grudnia 2008	83 948	179	89 807	173 934

27. Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały Rok 2009	Nierucho- mości	Sprzęt informaty- czny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	612 534	311 930	48 279	291 540	80 141	1 344 424
Zwiększenia z tytułu:						
-zakupu	-	-	-	-	49 833	49 833
-leasingu	-	-	2 188	-	-	2 188
-darowizny	-	1	-	-	-	1
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	45 789	30 357	-	25 092	-	101 238
-transferów	-	-	756	-	74	830
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży,likwidacji,darowizny	(5 775)	(17 015)	(7 378)	(4 213)	(244)	(34 625)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(101 238)	(101 238)
-transferów	-	-	(282)	-	-	(282)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	652 548	325 273	43 563	312 419	28 566	1 362 369
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(246 028)	(252 007)	(18 279)	(190 624)	-	(706 938)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(27 967)	(25 180)	(10 706)	(26 457)	-	(90 310)
-sprzedaży,likwidacji,darowizny	4 016	16 890	6 870	3 933	-	31 709
-transferów	7	(7)	(707)	-	-	(707)
Odписы/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	31	-	31
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(269 972)	(260 304)	(22 822)	(213 117)	-	(766 215)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	652 548	325 273	43 563	312 419	28 566	1 362 369
Skumulowana amortyzacja	(269 972)	(260 304)	(22 822)	(213 117)	-	(766 215)
Stan na 31 grudnia 2009	382 576	64 969	20 741	99 302	28 566	596 154

Rzeczowy majątek trwały Rok 2008	Nierucho- mości	Sprzęt informaty- czny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	572 424	291 697	37 337	254 089	55 556	1 211 103
Zwiększenia z tytułu:						
-zakupu	-	-	-	-	168 576	168 576
-leasingu	-	-	20 998	-	-	20 998
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	52 961	44 866	480	45 945	-	144 252
-transferów	-	21	219	267	371	878
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	(12 805)	(24 638)	(10 686)	(8 671)	(110)	(56 910)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(144 252)	(144 252)
-transferów	-	(8)	-	-	-	(8)
-inne	(46)	(8)	(69)	(90)	-	(213)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	612 534	311 930	48 279	291 540	80 141	1 344 424
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(225 716)	(250 493)	(17 194)	(174 474)	-	(667 877)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(24 323)	(25 640)	(9 936)	(24 862)	-	(84 761)
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	4 008	24 116	10 217	8 322	-	46 663
-transferów	-	4	(1 421)	(80)	-	(1 497)
-inne	3	6	55	75	-	139
Odpisy/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	395	-	395
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(246 028)	(252 007)	(18 279)	(190 624)	-	(706 938)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	612 534	311 930	48 279	291 540	80 141	1 344 424
Skumulowana amortyzacja	(246 028)	(252 007)	(18 279)	(190 624)	-	(706 938)
Stan na 31 grudnia 2008	366 506	59 923	30 000	100 916	80 141	637 486

28. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2009	31.12.2008
Rezerwy na kredyty i zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	200 861	150 113
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	100 051	283 261
Inne rezerwy nie będące kosztem podatkowym	67 610	62 307
Przychody przyszłych okresów	59 518	45 255
Różnica między bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	40 850	36 856
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od lokat i papierów wartościowych	31 851	32 738
Dodatkowy składnik aktywów podatkowych wynikający z art. 38 a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	-	7 399
Pozostałe	16 073	22 571
Suma aktywów z tytułu podatku odroczonego	516 814	640 500

Pasywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2009	31.12.2008
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(98 161)	(83 694)
Niezrealizowane należności od instrumentów pochodnych	(70 737)	(260 418)
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów, papierów wartościowych i lokat międzybankowych	(45 035)	(55 356)
Rezerwa z tyt. zastosowania ulgi inwestycyjnej	(2 778)	(2 967)
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne	(450)	5 787
Pozostałe	(25 902)	(33 357)
Suma pasywów z tytułu podatku odroczonego	(243 063)	(430 005)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	273 751	210 495
--	----------------	----------------

Na dzień 31.12.2009 w wyliczeniu aktywów z tytułu podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 19 982 tys. zł, i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 39 833 tys. zł. W okresie porównywalnym wartości te wynosiły odpowiednio 20 216 tys. zł i 41 698 tys. zł.

Zmiana stanu podatku odroczonego netto	31.12.2009	31.12.2008
Stan na początek okresu	210 495	161 160
Zmiany odniesione do rachunku zysków i strat	83 959	42 064
Zmiany odniesione na kapitał własny	(20 704)	7 271
Stan na koniec okresu	273 750	210 495

Na różnice przejściowe odniesione na kapitał własny składa się podatek odroczonej od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne.

Na różnice przejściowe odniesione do rachunku zysków i strat składa się podatek odroczonej od wyceny pozostałych aktywów finansowych, rezerw na należności kredytowe oraz innych aktywów i pasywów wykorzystywanych w bieżącej działalności Grupy.

29. Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa	31.12.2009	31.12.2008
Dłużnicy różni	198 290	261 583
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	62 642	40 994
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	41 998	175 679
Czynne rozliczenia międzyokresowe	35 168	36 108
Aktywa do zbycia	2 502	2 502
Pozostałe	600	960
Razem	341 200	517 826

Aktywa do zbycia wyodrębnione z majątku Grupy Kapitałowej BZ WBK

31 grudnia 2009	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Nieruchomości	4 224	(1 815)	2 409
Pozostały majątek trwały	436	(343)	93
Razem	4 660	(2 158)	2 502

W porównywalnym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w stanie aktywów do zbycia.

30. Zobowiązania wobec banku centralnego

Zobowiązania wobec banku centralnego	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 519 208	1 242 574
Razem	1 519 208	1 242 574

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec banku centralnego” przedstawia nota 40.

31. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 531 795	1 358 084
Kredyty otrzymane od banków	1 518 901	2 127 825
Lokaty	745 682	568 972
Rachunki bieżące	34 398	40 596
Razem	3 830 776	4 095 477

Na dzień 31.12.2009 korekta wartości zabezpieczonego ryzyka depozytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła (1 850) tys. zł (31.12.2008 – 5 289 tys. zł).

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec banków” przedstawia nota 40.

32. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	25 613 714	24 239 092
- depozyty terminowe	14 166 157	13 135 776
- w rachunku bieżącym	11 414 712	11 029 970
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	1 927
- pozostałe	32 845	71 419
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	13 284 728	15 066 460
- depozyty terminowe	8 319 717	10 608 820
- w rachunku bieżącym	4 484 720	4 146 018
- kredyty i pożyczki	227 614	26 352
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	1 827
- pozostałe	252 677	283 443
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	2 324 429	3 505 175
- depozyty terminowe	781 613	1 958 735
- w rachunku bieżącym	1 542 259	1 545 909
- pozostałe	557	531
Razem	41 222 871	42 810 727

Na dzień 31.12.2009 depozyty stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych wynoszą 165 796 tys. zł (31.12.2008 – 232 239 tys. zł).

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec klientów” przedstawia nota 40.

33. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Średnie oprocentowanie emisji		Wartość nominalna	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
		WIBOR 1M +		
Obligacje 3 letnie-3Z0209	-	0,44%	-	35 000
Obligacje 3 letnie-3S0809	-	stałe; 4,9%	-	58 244
Obligacja 2-letnia-2S0209	-	stałe; 5,00%	-	32 296
Obligacja 2-letnia-2S0409	-	stałe; 5,00%	-	10 169
Obligacja 2-letnia-2Z0809	-	WIBOR 6M	-	14 296
Wartość nominalna			-	150 005
Wartość bilansowa			-	153 918

Według stanu na 31.12.2008 r. wartość nominalna została powiększona o odsetki efektywne w kwocie 4 111 tys. zł oraz wpływ wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w kwocie (198) tys. zł.

34. Pozostałe pasywa

Pozostałe pasywa	31.12.2009	31.12.2008
Rezerwy, w tym:	203 440	179 363
<i>Rezerwy pracownicze</i>	<i>170 163</i>	<i>140 745</i>
<i>Rezerwa na sprawy sporne</i>	<i>17 725</i>	<i>26 642</i>
<i>Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym</i>	<i>15 552</i>	<i>11 976</i>
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	133 380	131 255
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	70 493	43 112
Rozliczenia międzyokresowe bierne	70 471	85 218
Wierzyciele różni	67 260	148 637
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	65 408	41 056
Rozliczenia publiczno-prawne	40 446	35 880
Zobowiązania wobec kontrahentów leasingowych	12 251	16 431
Pozostałe	8	848
Razem	663 157	681 800

Grupa tworzy rezerwy wynikające z istniejącego obowiązku, na prawne lub zwyczajowo oczekiwane, pewne lub w dużym stopniu prawdopodobne, zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Zobowiązania te wynikają z przeszłych zdarzeń i prawdopodobny jest wypływ środków w celu ich zaspokojenia.

Na rezerwy pracownicze składają się kategorie wymienione w nocie 51.

Zmiana stanu rezerw	31.12.2009	31.12.2008
Stan na początek okresu	179 363	246 167
Rezerwy pracownicze	140 745	215 849
Rezerwa na sprawy sporne	26 642	29 202
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	11 976	1 116
Zawiązania rezerw	208 711	172 429
Rezerwy pracownicze	151 959	141 687
Rezerwa na sprawy sporne	2 070	1 793
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	54 682	28 949
Wykorzystania rezerw	(116 270)	(212 785)
Rezerwy pracownicze	(115 880)	(212 476)
Rezerwa na sprawy sporne	(469)	(547)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	79	238
Rozwiązania rezerw	(68 364)	(30 651)
Rezerwy pracownicze	(6 661)	(4 315)
Rezerwa na sprawy sporne	(10 518)	(3 806)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	(51 185)	(22 530)
Transfer	-	4 203
Rezerwy pracownicze	-	-
Rezerwa na sprawy sporne	-	-
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	-	4 203
Stan na koniec okresu	203 440	179 363
Rezerwy pracownicze	170 163	140 745
Rezerwa na sprawy sporne	17 725	26 642
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	15 552	11 976

35. Kapitał akcyjny

31.12.2009

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
				73 076 013	730 760

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy banku był AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie, tj. jednostka zależna w 100% od Banku AIB (Allied Irish Banks, p.l.c). Udział spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A. wynosi 70,4%. Pozostałe akcje znajdują się w wolnym obrocie giełdowym.

Podwyższenie kapitału zakładowego o kwotę 1 157 tys. zł nastąpiło w wyniku realizacji pierwszej edycji programu motywacyjnego "Akcje za wyniki" z 2006 roku. Szczegóły zostały zaprezentowane w nocie 52.

31.12.2008

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
				72 960 284	729 603

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy banku był AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie, tj. jednostka zależna w 100% od Banku AIB (Allied Irish Banks, p.l.c). Udział spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A. wynosił 70,5%. Pozostałe akcje znajdują się w wolnym obrocie giełdowym.

36. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2009	31.12.2008
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	529 810
Premia akcyjna	261 699	261 699
Inne kapitały rezerwowe	2 655 490	1 925 178
Razem	3 566 999	2 716 687

Pozostałe kapitały:

Premia akcyjna (emisyjna) - powstaje z nadwyżki nad wartością nominalną sprzedanych akcji po odjęciu kosztów emisji akcji i stanowi kapitał rezerwowy Banku.

Według stanu na 31.12.2009 na "inne kapitały rezerwowe" składają się kapitał rezerwowy w wysokości 2 447 519 tys. zł (w tym: efekt planu opcyjnego w wysokości 17 429 tys. zł,) oraz kapitał zapasowy w wysokości 207 971 tys. zł. Według stanu na 31.12.2008 na "inne kapitały rezerwowe" składają się kapitał rezerwowy w wysokości 1 725 080 tys. zł (w tym: efekt planu opcyjnego w wysokości 15 882 tys. zł,) oraz kapitał zapasowy w wysokości 200 098 tys. zł.

Inne zmiany pozostałych kapitałów zostały zaprezentowane w skonsolidowanych zestawieniach zmian w kapitałach własnych za 2008 i 2009 rok.

Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Kapitał ten nie podlega podziałowi. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy z zysku netto powinny wynosić co najmniej 8 % zysku netto i dokonywane są od czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy wysokości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego Banku. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

37. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2009
Kapitały według stanu na 31 grudnia 2008 r.	335 507
<i>Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:</i>	<i>69 813</i>
<i>Zwiększenia:</i>	<i>80 773</i>
-Dłużnych aktywów będących w portfelu na początek okresu	50 903
-Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	6 801
-Dłużnych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	23 069
<i>Zmniejszenia:</i>	<i>(10 960)</i>
-Kapitałowych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	(10 960)
Wycena brutto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	32 827
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	4 562
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(20 704)
Stan na 31.12.2009	422 005

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2008
Kapitały według stanu na 31 grudnia 2007 r.	362 963
<i>Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:</i>	<i>24 936</i>
<i>Zwiększenia:</i>	<i>35 609</i>
-Dłużnych aktywów będących w portfelu na początek okresu	32 435
-Zmiana wyceny aktywów zapadłych w trakcie okresu	3 031
-Aktywów przeniesionych z podmiotów stowarzyszonych	143
<i>Zmniejszenia:</i>	<i>(10 673)</i>
-Dłużnych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	(9 162)
-Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	(1 483)
-Kapitałowych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	(28)
Wycena brutto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(30 460)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	(29 203)
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 271
Stan na 31.12.2008	335 507

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Stan kapitału z aktualizacji wyceny na dzień 31.12.2008r. zawiera wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych przeniesionych w trakcie okresu sprawozdawczego z kategorii "dostępne do sprzedaży" do kategorii "utrzymywane do terminu zapadalności" (jak ujawniono w nocie 24) w kwocie (35 893) tys. zł., na dzień 31.12.2009 r w kwocie (22 396) tys. zł.

38. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa BZWBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń zgodnie z założeniami zarządzania ryzykiem opisanymi w punkcie 4 skonsolidowanego sprawozdania rocznego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Transakcje zabezpieczające aranżowane są przy użyciu swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Transakcje te nie zabezpieczają przed zmianami wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego. Grupa BZWBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej, w okresie bieżącym oraz porównywalnym, w odniesieniu do następujących klas instrumentów finansowych:

- Udzielony kredyt walutowy o stałym oprocentowaniu stanowiący portfel aktywów,
- Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu denominowane w złotych stanowiące grupę aktywów z zabezpieczanym ryzykiem stopy procentowej,
- Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu denominowane w dolarach amerykańskich stanowiące grupę aktywów z zabezpieczanym ryzykiem stopy procentowej,

Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem korekty do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Szczegóły dotyczące poszczególnych grup transakcji zabezpieczających na 31.12.2009 i w okresie porównywalnym zawierają poniższe tabele:

31.12. 2009	IRS zabezpieczający kredyt korporacyjny	IRS zabezpieczające obligacje
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	39 670 tys. zł	534 012 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego należność/(zobowiązanie)	(1 561) tys. zł	1 587 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	1 565 tys. zł	(1 510) tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej instrumentu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2011	do roku 2018

31.12.2008	IRS zabezpieczające kredyty korporacyjne	IRS zabezpieczające obligacje
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	287 674 tys. zł	1 567 000 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego należność/(zobowiązanie)	(1 545) tys. zł	(24 979) tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	1 607 tys. zł	27 300 tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej instrumentu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2011	do roku 2017

Dodatkowo podmioty zależne BZ WBK Finanse & Leasing S.A. i BZ WBK Leasing S.A. zawarły następujące transakcje IRS z zamiarem zabezpieczania wartości godziwej wybranych składników sprawozdania z sytuacji finansowej. Szczegóły zawartych transakcji przedstawia poniższa tabela.

31.12.2009	BZ WBK Leasing S.A.	BZ WBK Finanse&Leasing S.A
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	499 146 tys. zł	308 115 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	2 302 tys. zł	1 415 tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko walutowe oraz stopy procentowej dla wybranych umów kredytowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Spółki	do roku 2014	do roku 2014

31 grudnia 2008	BZ WBK Leasing S.A.	BZ WBK Finanse&Leasing S.A
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	469 919 tys. zł	298 244 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	2 922 tys. zł	2 323 tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej emisji obligacji i kredytów wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Spółki	do roku 2009	do roku 2009

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Od roku 2008, Grupa BZWBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych w ujęciu portfelowym. Transakcje zabezpieczające konstruowane są przy użyciu swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany przyszłych przepływów pieniężnych, generowanych przez grupę instrumentów zabezpieczanych, wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Zabezpieczenie przepływów

pieniężnych stosowane jest w odniesieniu do depozytów złotówkowych o zmiennym oprocentowaniu z uwzględnieniem ich odnawialności.

Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Przy spełnionych warunkach efektywności rachunkowości zabezpieczeń zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitałach własnych. Na dzień 31 grudnia 2009 wartość nominalna pozycji zabezpieczającej i zabezpieczanej wynosi 1 200 000 tys. zł (31 grudnia 2008 - 850 000 tys. zł). Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego wynosi 2 367 tys. zł (31 grudnia 2008 - (30 460) tys. zł), ta sama kwota po pomniejszeniu o podatek odroczonej rozpoznana jest w kapitałach własnych Grupy, w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny. Instrumenty zabezpieczające zostały zawarte na okres do roku 2015.

39. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Grupa Kapitałowa BZ WBK S.A. pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Na dzień 31.12.2009 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z klauzulą przyrzeczenia odkupu wynoszą 3 051 003 tys. zł (31.12.2008 r. – 2 604 412 tys. zł).

Jednocześnie po stronie aktywów zostały zablokowane papiery wartościowe (bony i obligacje skarbowe) w kwocie 31.12.2009 r. - 3 218 246 tys. zł (31 grudnia 2008 – 2 655 853 tys. zł).

Na dzień 31.12.2009 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności z klauzulą przyrzeczenia odsprzedaży wynoszą 10 083 tys. zł (31.12.2008 r. – 960 609 tys. zł).

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie koszty oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostaje po stronie Banku.

Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) mogą podlegać sprzedaży lub obciążeniu w ramach standardowo zawartych umów, ale podlegają zwrotowi w dacie zapadalności transakcji.

Na 31.12.2009 r. nie było instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie podstawy dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), których termin zapadalności jest krótszy lub równy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

Na dzień 31.12.2008 r. instrumenty finansowe o wartości nominalnej 10 000 tys. zł przyjęte jako zabezpieczenie stanowiły podstawę dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), których termin zapadalności jest krótszy lub równy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

40. Wartość godziwa

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i pasywów.

	31.12.2009		31.12.2008	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa				
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 660 658	2 660 658	3 178 107	3 178 107
Należności od banków	663 027	663 040	1 364 543	1 364 704
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 342 620	1 342 620	3 224 867	3 224 867
Pochodne instrumenty zabezpieczające	10 801	10 801	347	347
Należności od klientów	34 570 697	34 194 648	35 137 202	34 400 683
Inwestycyjne aktywa finansowe	13 292 572	13 373 812	12 916 041	12 974 506
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	81 887	81 887	72 221	72 221
Pasywa				
Zobowiązania wobec banku centralnego	1 519 208	1 519 208	1 242 574	1 242 574
Zobowiązania wobec banków	3 830 776	3 830 769	4 095 477	4 095 029
Pochodne instrumenty zabezpieczające	32 933	32 933	68 562	68 562
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	733 861	733 861	3 153 932	3 153 932
Zobowiązania wobec klientów	41 222 871	41 225 768	42 810 727	42 808 299
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	153 918	153 918

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe nie wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym, pozostającym w terminie do wykupu i walucie.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu marż i stóp procentowych.

Inwestycyjne aktywa finansowe nie wyceniane do wartości godziwej: Grupa nie stosuje wyceny do wartości godziwej w odniesieniu do obligacji Skarbu Państwa sklasyfikowanych w portfelu utrzymywane do zapadalności oraz grupy nienotowanych kapitałowych papierów wartościowych, dla których nie możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej.

W sprawozdaniu z pozycji finansowej instrumenty z prawem do kapitału prezentowane są w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Dłużne instrumenty finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu a dla potrzeb tego ujawnienia wartość godziwa określona została na podstawie notowań rynkowych.

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia: Aktywa finansowe stanowiące udziały w podmiotach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach zostały zaprezentowane wg wyceny metodą praw własności. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej 6 miesięcy, oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych: Wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem wpływu korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

Na dzień 31.12.2009 oraz 31.12.2008 Grupa dokonała następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku) : dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje stałoprocentowe obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, euroobligacje rządu niemieckiego, euroobligacje rządu amerykańskiego, akcje Spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone do niej są wszystkie instrumenty pochodne oprócz FX Forward oraz opcji walutowych oraz dłużne papiery wartościowe wyceniane na podstawie modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem tych dłużnych papierów wartościowych, dla których Grupa samodzielnie szacuje spread z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta).

Do kategorii II Grupa klasyfikuje następujące instrumenty pochodne: IRS, CIRS, FRA, FX SWAP.

Oprócz ww. instrumentów pochodnych do kategorii II zostały zaklasyfikowane zmiennoprocentowe obligacje Skarbu Państwa oraz zmiennoprocentowe obligacje NBP. Powyższe obligacje zostały wycenione w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych bazujący na krzywej dyskontowej uzyskanej z rynku stałoprocentowych obligacji skarbowych.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku): Do kategorii tej należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Bank na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz; dłużne papiery wartościowe (obligacje komercyjne i komunalne) oraz transakcje FX Forward i opcje walutowe dla których Grupa samodzielnie szacuje spread kredytowy z tytułu ryzyka kontrahenta.

W roku 2009 Grupa uwzględniła w wartości godziwej korektę z tytułu ryzyka kontrahenta. W związku z powyższym transakcje IRS i CIRS oraz FX swap z klientami niebankowymi przesunięto z Kategorii II do III.

Na dzień 31 grudnia 2009 oraz w okresie porównywalnym Grupa zaklasyfikowała instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej.

31.12.2009	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Suma
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	580 848	376 146	385 626	1 342 620
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	10 801	-	10 801
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	5 208 456	665 174	83 971	5 957 601
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	22 652	-	642 764	665 416
Suma	5 811 956	1 052 121	1 112 361	7 976 438
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	609 385	124 476	733 861
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	32 933	-	32 933
Suma	-	642 318	124 476	766 794

31.12.2008	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Suma
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	816 970	1 711 779	696 118	3 224 867
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	347	-	347
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	4 244 739	1 447 870	179 564	5 872 173
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	22 014	-	633 577	655 591
Suma	5 083 723	3 159 996	1 509 259	9 752 978
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	2 558 456	595 476	3 153 932
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	68 562	-	68 562
Suma	-	2 627 018	595 476	3 222 494

W opisywanych okresach sprawozdawczych transfery pomiędzy pierwszą i drugą kategorią wartości godziwej nie wystąpiły.

Zarówno w bieżącym okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównywalnym Grupa nie dokonała zmian do założeń technik wyceny instrumentów zakwalifikowanych do Kategorii III [MSSF 7.27B (e)], ani też nie przyjęła innych racjonalnie możliwych założeń alternatywnych.

W 2008 roku Grupa przeklasyfikowała obligacje SP do portfela „Utrzymywane do terminu wymagalności”. Na dzień 31 grudnia 2008 r. ich wartość godziwa wynosiła 6 482 636 tys. zł, natomiast ich wartość bilansowa wynosiła 6 388 277 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość godziwa tych instrumentów wynosiła 6 750 795 tys. zł, natomiast ich wartość bilansowa wyniosła 6 669 555 tys. zł.

Gdyby te instrumenty nie zostały przekwalifikowane, zysk wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wyniósłby na koniec 2008 roku 58 465 tys. zł, natomiast na koniec 2009 58 844 tys. zł.

Na 31 grudnia 2008 r. zysk na instrumentach zaliczonych do portfela „Utrzymywane do terminu wymagalności” wyniósł 90 252 tys. zł, natomiast na 31 grudnia 2009 r. wyniósł 376 940 tys. zł.

Wynik na pochodnych instrumentach finansowych zakwalifikowanych do III Kategorii utrzymywanych w portfelu na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 160 508 tys. zł.

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku.

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
31 grudzień 2009				
Na początek okresu	696 118	179 564	633 577	(595 476)
Zyski lub straty	(6 895)	1 872	3 243	(3 712)
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	<i>(6 895)</i>	-	<i>337</i>	<i>(3 712)</i>
<i>rozpoznane w kapitałach własnych</i>	-	<i>1 872</i>	<i>2 906</i>	-
Zakupy	-	87 774	6 457	-
Sprzedaże	-	(56 075)	(513)	-
Spląty/zapadalność	(566 182)	(129 164)		506 758
Transfer	262 585			(32 046)
Na koniec okresu	385 626	83 971	642 764	(124 476)

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
31 grudzień 2008				
Na początek okresu	73 850	252 935	685 436	(120 173)
Zyski lub straty	634 113	(866)	(13 491)	(673 830)
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	<i>634 113</i>	-	-	<i>(673 830)</i>
<i>rozpoznane w kapitałach własnych</i>	-	<i>(866)</i>	<i>(13 491)</i>	-
Zakupy	-	6 906	24 750	-
Sprzedaże	-	-	(62 993)	-
Odpis z tytułu utraty wartości	-	-	(125)	-
Spląty/zapadalność	(11 845)	(79 411)		198 527
Na koniec okresu	696 118	179 564	633 577	(595 476)

41. Zobowiązania warunkowe

Informacja o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 247 865 tys. zł co stanowi 4,09 % kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 47 990 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 71 911 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 127 964 tys. zł to wartość wierzytelności Grupa w sprawach o układ lub upadłość.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 251 642 tys. zł, co stanowi 4,83 % kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 58 249 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 55 596 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 137 797 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

Rezerwy na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 34.

Zobowiązania warunkowe

Wartości zobowiązań warunkowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

Zobowiązania warunkowe udzielone	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania udzielone		
- finansowe:	6 345 103	9 528 754
- linie kredytowe	5 442 474	8 406 859
- kredyty z tyt. kart płatniczych	845 493	879 874
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	27 933	182 000
- akredytywy importowe	29 203	60 021
- gwarancyjne:	876 197	901 717
Razem	7 221 300	10 430 471

42. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowiące zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG stanowią dłużne papiery wartościowe.

Bank Zachodni WBK S.A. przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą przepisów stawkę procentową w wysokości 0,4%, stąd aktywa stanowiące zabezpieczenie według stanu na 31.12.2009 wynoszą 167 100 tys. zł, natomiast w analogicznym okresie roku ubiegłego wynosiły 150 561 tys. zł. W 2009 roku została założona lokata w wysokości 239 958 tys. zł stanowiąca zabezpieczenie wyceny transakcji Skarbu (w 2008 roku została założona lokata w wysokości 182 306 tys. zł).

W 2009 Bank Zachodni WBK SA przyjął depozyt na kwotę 4 724 tys. zł stanowiący zabezpieczenie transakcji Skarbu.

Dodatkowe aktywa stanowiące zabezpieczenie przedstawione są w nocie 39 i w nocie 32.

43. Działalność powiernicza

W 2008 i 2009 roku Grupa BZ WBK nie prowadziła działalności powierniczej.

44. Leasing finansowy i operacyjny

Leasing finansowy

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzi działalność leasingową poprzez dwie spółki, które specjalizują się w finansowaniu odrębnych kategorii przedmiotowych. BZ WBK Finanse & Leasing S.A. koncentruje się na leasingu maszyn i urządzeń oraz komputerów i sprzętu biurowego dla przedsiębiorstw, natomiast BZ WBK Leasing S.A. specjalizuje się w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych. Pozycja aktywów „Należności od klientów” zawiera następujące wartości dotyczące należności z tytułu leasingu finansowego:

Należność brutto z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
poniżej 1 roku	1 194 202	1 185 293
między 1 a 5 lat	1 777 014	2 126 247
powyżej 5 lat	203 702	137 902
Razem	3 174 918	3 449 442

Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
do 1 roku	1 127 262	1 133 217
między 1 a 5 lat	1 477 389	1 760 913
powyżej 5 lat	101 865	64 907
Razem	2 706 516	2 959 037

Uzgodnienie różnic między należnościami z tytułu leasingu finansowego a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych	31.12.2009	31.12.2008
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	3 174 918	3 449 442
Niezrealizowane przychody finansowe	(468 402)	(490 405)
Utrata wartości od należności leasingowych	(61 307)	(37 887)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych netto	2 645 209	2 921 150

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Podmioty Grupy BZWBK posiadają również umowy leasingu finansowego, w których stanowią stronę finansowaną, jednak ze względu na to, że zostały one zawarte pomiędzy jednostkami powiązаныmi zostały one wyeliminowane ze skonsolidowanych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat.

Leasing operacyjny

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. leasinguje powierzchnię biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Standardowo umowy zawarte są na 5 do 10 lat. Nieznacząca część powierzchni jest subleasingowana poza Grupę. W ciągu roku 2009 i 2008 Grupa poniosła opłaty z tytułu czynszów w wysokości odpowiednio 139 483 tys. zł i 100 273 tys. zł. Opłaty te zostały ujęte w rachunku zysku i strat w pozycji „koszty działania”.

Całkowite zobowiązania z tytułu umów zawartych przez Bank z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego (łącznie z wartością wieczystego użytkowania gruntów) prezentuje poniższa tabela.

Płatności leasingowe wg terminów zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
poniżej 1 roku	142 291	119 302
między 1 a 5 lat	456 484	374 372
powyżej 5 lat	325 885	311 110
Razem	924 660	804 784

45. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa

Poniższa tabela zawiera informacje na temat komponentów środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów Grupy BZWBK S.A.

Komponenty środków pieniężnych	31.12.2009	31.12.2008
Gotówka i operacje z Bankiem Centralnym	2 660 658	3 178 107
Dłużne inwestycyjne instrumenty finansowe	1 793 330	615 802
Lokaty międzybankowe, rachunek bieżący	653 748	1 355 817
Dłużne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	449 354	168 618
Razem	5 557 090	5 318 344

Bank Zachodni WBK S.A. posiada środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych opisane w nocie 32, które nie mogą być wykorzystywane.

46. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o saldach transakcjach BZ WBK S.A. oraz jednostek zależnych z podmiotami powiązanymi. Większość transakcji dotyczy operacji bankowych dokonywanych w ramach działalności biznesowej. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, gwarancje, leasing. Transakcje wzajemne dokonywane w ramach Grupy Kapitałowej między emitentem i jednostkami zależnymi zostały wyeliminowane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Transakcje w obrębie Grupy Kapitałowej BZ WBK	31.12.2009	31.12.2008
Aktywa	2 269 450	2 101 411
Należności od banków	1 050 201	1 128 384
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 145	335
Pochodne instrumenty zabezpieczające	73 059	99 355
Należności od klientów	1 124 842	857 055
Inwestycyjne aktywa finansowe	-	19
Pozostałe aktywa	15 203	16 263
Pasywa	2 269 450	2 101 392
Zobowiązania wobec banków	1 121 781	852 810
Pochodne instrumenty zabezpieczające	183	154
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	79 021	99 356
Zobowiązania wobec klientów	1 033 001	1 103 157
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	180
Pozostałe pasywa	35 464	45 735
Przychody	214 210	285 405
Przychody odsetkowe	88 534	122 987
Przychody prowizyjne	102 280	146 952
Pozostałe przychody operacyjne	8 994	7 973
Wynik handlowy i rewaluacja	14 402	7 493
Koszty	214 210	285 386
Koszty odsetkowe	100 867	127 821
Koszty prowizyjne	102 300	146 852
Koszty operacyjne w tym:	11 043	10 713
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	<i>11 009</i>	<i>10 653</i>
<i>pozostałe</i>	<i>34</i>	<i>60</i>
Zobowiązania warunkowe	3 222 998	1 211 568
Udzielone	1 611 499	605 784
<i>-finansowe</i>	<i>1 356 686</i>	<i>555 510</i>
<i>-gwarancyjne</i>	<i>254 813</i>	<i>50 274</i>
Otrzymane	1 611 499	605 784
<i>-finansowe</i>	<i>1 356 686</i>	<i>555 510</i>
<i>-gwarancyjne</i>	<i>254 813</i>	<i>50 274</i>
Nominały instrumentów pochodnych	3 487 320	2 674 910
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty kupione	1 637 460	1 124 026
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty sprzedane	1 791 175	1 305 961
-swap stopy procentowej jednawalutowy (IRS)	58 685	244 923

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsiębiorcami	31.12.2009	31.12.2008
Aktywa	842	1 014
Należności od klientów	842	1 014
Pasywa	90 352	121 191
Zobowiązania wobec klientów	90 352	121 191
Przychody	5 882	2 183
Przychody odsetkowe	62	41
Przychody prowizyjne	5 663	2 084
Pozostałe przychody operacyjne	157	58
Koszty	8 340	6 620
Koszty odsetkowe	6 199	5 073
Koszty operacyjne w tym:	2 141	1 547
<i>koszty działania banku</i>	<i>2 141</i>	<i>1 547</i>

Transakcje z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	31.12.2009	31.12.2008
Aktywa	495 282	575 145
Należności od banków	376 170*	254 035**
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	117 274	187 878
Inwestycyjne aktywa finansowe	-	129 164
Pozostałe aktywa	1 838	4 068

* W tym: lokaty w kwocie 376 075 tys. zł oraz rachunki bieżące w kwocie 95 tys. zł.

** W tym: lokaty w kwocie 253 549 tys. zł oraz rachunki bieżące w kwocie 486 tys. zł.

Pasywa	1 918 015	2 572 892
Zobowiązania wobec banków	1 631 612*	1 885 144**
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 564	1 489
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	272 417	671 136
Pozostałe pasywa	12 422	15 123

* W tym: kredyty udzielone przez podmiot dominujący AIB spółkom zależnym BZWBK w kwocie 819 759 tys. zł, transakcje z przyrzeczeniem odkupu w kwocie 305 653 tys. zł oraz lokaty w kwocie 506 200 tys. zł.

** W tym: kredyty udzielone przez podmiot dominujący AIB spółkom zależnym BZWBK w kwocie 834 572 tys. zł, transakcje z przyrzeczeniem odkupu w kwocie 588 159 tys. zł oraz lokaty w kwocie 462 413 tys. zł.

Przychody	76 120	(312 479)
Przychody odsetkowe	4 375	19 057
Przychody prowizyjne	1 042	33
Pozostałe przychody operacyjne	2 951	17 206
Wynik handlowy i rewaluacja	60 686	(340 410)
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	7 066	(8 365)

Koszty	62 822	98 464
Koszty odsetkowe	30 405	67 912
Koszty prowizyjne	-	288
Koszty operacyjne w tym:	32 417	30 264
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	<i>32 417</i>	<i>30 264</i>

Zobowiązania warunkowe	44 319	188 563
Udzielone	7 419	165 000
<i>-finansowe</i>	<i>7 419</i>	<i>165 000</i>
Otrzymane	36 900	23 563
<i>-finansowe</i>	<i>36 900</i>	<i>23 563</i>

w tys. zł

Nominały instrumentów pochodnych	11 062 622	13 161 424
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty kupione	1 337 015	480 590
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty sprzedane	1 402 642	590 082
-swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	3 364 991	3 954 781
-kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	-	150 000
-opcje na stopę procentową	9 841	10 221
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty kupione	1 961 714	2 441 470
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty sprzedane	1 927 627	2 465 307
-opcje walutowe kupione	507 319	1 226 585
-opcje walutowe sprzedane	547 364	1 761 203
-spot kupiony	2 055	39 224
-spot sprzedany	2 054	41 961

W listopadzie 2008 r. Bank Zachodni WBK S.A. zawarł szereg krótkoterminowych transakcji typu buy-sell-back z następującymi funduszami będącymi w zarządzaniu BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.:

- Arka BZ WBK Zrównoważony Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
- Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
- Arka BZ WBK Ochrony Kapitału Fundusz Inwestycyjny Otwarty,

Według stanu na 31.12.2008 r. saldo wyżej wymienionych transakcji wynosi 427 572 tys. zł. Zabezpieczenie stanowią obligacje Skarbu Państwa.

Dochód uzyskany w 2008 roku z powyższych transakcji wynosi 3 216 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2009 r. tego typu transakcje nie wystąpiły.

TRANSAKCJE Z PERSONELEM ZARZĄDCZYM

WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.

31.12.2009

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarc	Przewodniczący	203,7
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	163,7
Aleksander Galos	Członek Rady	163,7
Jacek Ślotała	Członek Rady	139,7
John Power	Członek Rady	205,6
James O'Leary	Członek Rady	53,7

Następujący członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z pobierania wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji: Gerry Byrne i Maeliosa OhOgartaigh.

Wynagrodzenie oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	wynagrodzenia	dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	1 217,74	324,20
Paul Barry*	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	715,89	854,57
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	622,87	73,57
Declan Flynn*	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	947,35	642,63
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	859,13	70,83
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	750,66	103,48
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	725,31	55,34
Michael McCarthy*	Członek Zarządu	01.02.2009-31.12.2009	989,60	782,00
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	723,36	93,43
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	562,55	132,75
Feliks Szyszkwiaak	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	739,32	122,22

* Dotyczy Panów Barry, Flynna, McCarthy (oddelegowanych do pracy w BZWBK z Allied Irish Banks plc, Dublin, Irlandia), których warunki oddelegowania obejmują wypłatę wynagrodzenia w walucie obcej. Ponadto warunki oddelegowania obejmują zwrot kosztów ponoszonych przez Allied Irish Banks plc w zakresie składki emerytalnej, ubezpieczenia medycznego, schematu podziału zysku Allied Irish Banks plc oraz innych świadczeń. W określonych przypadkach BZWBK pokrywa także koszt zakwaterowania i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2009 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

31.12.2008

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarz	Przewodniczący	201,7
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	177,2
Aleksander Galos	Członek Rady	163,0
Jacek Ślotała	Członek Rady	119,0
John Power	Członek Rady	214,8
James O'Leary	Członek Rady	93,6

Następujący członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z pobierania wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji: Gerry Byrne i Maeliosa OhOgartaigh.

Wynagrodzenie oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	wynagrodzenia	dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 214,64	638,10
Paul Barry*	Członek Zarządu	01.10.2008-31.12.2008	189,37	272,73
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	566,47	59,56
Declan Flynn*	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	995,91	792,85
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.05.2008	415,29	29,02
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	854,28	69,99
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	762,57	45,30
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	729,29	56,24
James Murphy*	Członek Zarządu	01.01.2008-30.09.2008	518,58	439,00
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	729,02	70,83
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	22.07.2008-31.12.2008	252,28	17,80
Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	732,45	64,20

* Dotyczy Panów Barry, Flynna, Murphy (oddelegowanych do pracy w BZWBK z Allied Irish Banks plc, Dublin, Irlandia), których warunki oddelegowania obejmują wypłatę wynagrodzenia w walucie obcej. Ponadto warunki oddelegowania obejmują zwrot kosztów ponoszonych przez Allied Irish Banks plc w zakresie składki emerytalnej, ubezpieczenia medycznego, schematu podziału zysku Allied Irish Banks plc oraz innych świadczeń. W określonych przypadkach BZWBK pokrywa także koszt zakwaterowania i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2008 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

31.12.2009 r.

Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym Banku Zachodniego WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2009 r. wyniosły 9 193 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2009 r. członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości 23 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

31.12.2008 r.

Kredyty i pożyczki udzielone Członkom Zarządu BZ WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2008 r. wyniosły 8 769 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2008 r. członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości 30 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

Program motywacyjny

W roku 2006 wybrane jednostki z Grupy BZW BK wprowadziły dla kluczowej kadry kierowniczej plan motywacyjny w formie długoterminowego programu udziału w zyskach, zgodnie z MSR 19. Program formalnie został oparty na emisji akcji, nabywanych przez uprawnionych pracowników. Z uwagi na charakter programu został on sklasyfikowany jako długoterminowy program udziału w zyskach i ujęty jako zobowiązanie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Akcje wyemitowane w ramach programu są pozbawione prawa głosu, mają istotnie ograniczone prawo zbywalności oraz są objęte warunkowym zobowiązaniem do odsprzedaży po cenie akcji różnej od ich wartości godziwej.

W grudniu 2009 Grupa podjęła decyzję o zmianie formy programu motywacyjnego dla jednej grupy kluczowych pracowników. W nowym programie zastąpiono tytuł własności do akcji prawem udziału w zysku powiązany z jego wzrostem. Dla pozostałych uczestników programu zasady przyznawania nagród nie zmieniły się.

Wartość zobowiązania z tytułu programu na dzień 31.12.2009 wynosi 14 344 tys. zł, a kwota ujęta w kosztach pracowniczych z tego tytułu w okresie sprawozdawczym wyniosła 12 304 tys. zł.

Wartość zobowiązania z tytułu programu na dzień 31.12.2008 wynosi 17 712 tys. zł, a kwota ujęta w kosztach pracowniczych z tego tytułu w okresie sprawozdawczym wyniosła 20 309 tys. zł.

TRANSAKCJE Z PRACOWNIKAMI**31.12.2009 r.**

Stan zadłużenia pracowników Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2009 r. wyniósł 565 923 tys. zł. (w tym zadłużenie wykazywane na rachunkach wspólnych wyniosło 1 406 tys. zł), natomiast stan zadłużenia pracowników spółek zależnych i stowarzyszonych wobec Banku wyniósł 33 812 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych pracownikom Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2009 r. wyniósł 15 542 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Na rachunkach bieżących oraz depozytach terminowych pracownicy Banku utrzymują saldo w wysokości 179 331 tys. zł, (w tym saldo wykazywane na rachunkach wspólnych wynosiło łącznie 40 116 tys. zł), natomiast pracownicy spółek zależnych i stowarzyszonych utrzymują saldo 20 090 tys. zł.

31.12.2008 r.

Stan zadłużenia pracowników Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2008 r. wyniósł 551 617 tys. zł. (w tym zadłużenie wykazywane na rachunkach wspólnych wyniosło 1 154 tys. zł), natomiast stan zadłużenia pracowników spółek zależnych i stowarzyszonych wobec Banku wyniósł 41 096 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych pracownikom Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2008 r. wyniósł 15 151 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Na rachunkach bieżących oraz depozytach terminowych pracownicy Banku utrzymują saldo w wysokości 191 443 tys. zł, (w tym saldo wykazywane na rachunkach wspólnych wynosiło łącznie 37 720 tys. zł), natomiast pracownicy spółek zależnych i stowarzyszonych utrzymują saldo 20 242 tys. zł.

47. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych

W 2009 roku wystawiono 37 301 tytułów egzekucyjnych o wartości 645 942 tys. zł., w tym:

- kredyty gospodarcze – 476 sztuki na kwotę 394 049 tys. zł.
- kredyty gotówkowe i limity w koncie – 24 073 sztuk na kwotę 188 907 tys. zł.
- karty kredytowe – 12 699 sztuk na kwotę 44 703 tys. zł.
- kredyty hipoteczne - 53 sztuk na kwotę 18 283 tys. zł.

W roku 2008 wystawiono 17 731 tytułów egzekucyjnych na kwotę 125 800 tys. zł w tym:

- kredyty gotówkowe i limity w koncie – 11 975 sztuk na kwotę 81 001 tys. zł
- kredyty gospodarcze - 172 sztuki na kwotę 22 451 tys. zł
- karty kredytowe – 5 521 sztuk na kwotę 15 628 tys. zł
- kredyty hipoteczne - 63 sztuki na kwotę 6 720 tys. zł

48. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Nabycia podmiotów zależnych i stowarzyszonych w 2009r. i 2008 r.

Nabycie udziałów i rejestracja nowej spółki zależnej Banku Zachodniego WBK S.A.

W dniu 14 stycznia 2009 r. została zarejestrowana nowa spółka BZ WBK Finanse Sp. z o.o.

Bank objął w spółce BZ WBK Finanse Sp. z o.o. 1000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy co stanowi 100% w kapitale zakładowym i 100% liczby posiadanych głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Bank objął udziały za łączną kwotę 50 tys. zł.

Głównym przedmiotem działalności spółki będzie działalność holdingu finansowego.

Nabycie przez Bank udziałów w spółce BZ WBK Finanse Sp. z o.o. ma charakter długoterminowej inwestycji i zostało dokonane ze środków własnych Banku.

Dodatkowo pomiędzy Bankiem a nowo założoną spółką została zawarta umowa dotycząca przeniesienia własności akcji i udziałów wybranych spółek zależnych od Banku.

Zgodnie z Umową Bank przeniósł na BZ WBK Finanse własność:

1. 1 216 919 sztuk akcji BZ WBK Leasing S.A., o łącznej wartości nominalnej 121 691 900,00 zł stanowiących 99,99 % w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na walnym zgromadzeniu tej spółki o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 61 257 096,09 zł. Wartość akcji w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 61 257 096,09 zł;
2. 100 udziałów w BZ WBK Faktor Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 50 000,00 zł stanowiących 100% w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na zgromadzeniu wspólników tej spółki, o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 6 200 073,20 zł. Wartość udziałów w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 6 200 073,20 zł.
3. 504 999 sztuk akcji BZ WBK Finanse i Leasing S.A., o łącznej wartości nominalnej 50 499 900,00 zł stanowiących 99,99 % w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na walnym zgromadzeniu tej spółki o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 50 512 484,00 zł. Wartość akcji w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 50 512 484,00 zł;

Powyższe akcje i udziały stanowią wkład niepieniężny Banku do kapitału spółki BZ WBK Finanse o łącznej wartości 117 969 653,29 zł.

Nabycie akcji spółki stowarzyszonej Krynicki Recykling S.A.

BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. (spółka zależna Banku Zachodniego WBK S.A.) objęła 3 076 852 akcje nowej emisji spółki Krynicki Recykling S.A. (30,37% kapitału zakładowego) po cenie 3,25 zł za akcję, tj. za łączną kwotę 9 999 769,00 zł – umowa objęcia akcji została podpisana w dn. 19.12.2008 r., rejestracja podwyższenia kapitału nastąpiła w dn. 02.02.2009 r.

Krynicki Recykling S.A. został zaklasyfikowany jako spółka stowarzyszona i wyceniana w sprawozdaniu metodą praw własności.

Krynicki Recykling S.A. z siedzibą w Olsztynie jest spółką z branży ochrony środowiska notowaną na rynku giełdowym NewConnect.

Nabycie akcji nastąpiło w ramach budowania portfela inwestycji własnych o charakterze pre-IPO.

Nabycie akcji spółki stowarzyszonej Metrohouse S.A.

W lipcu 2008 roku spółka zależna Banku Zachodniego WBK S.A. - BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. nabyła akcje Spółki Metrohouse S.A. Cena nabycia wyniosła 4 600 000,00 zł. Ilość posiadanych akcji wynosi 2 300 000 sztuk co stanowi 35,38 % udziału w kapitale spółki.

Metrohouse S.A. został zakwalifikowany jako spółka stowarzyszona i jest wyceniany w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Metrohouse S.A. jest spółką powołaną w celu budowy największej sieciowej agencji nieruchomości w Polsce. Oferuje usługi pośrednictwa w kupnie/sprzedży oraz wynajmie nieruchomości w aglomeracji warszawskiej, Gdańsku i Olsztynie oraz usługi pośrednictwa kredytowego. Nabycie akcji nastąpiło w ramach budowania portfela inwestycji własnych o charakterze pre-IPO.

Sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych w 2009 r. i 2008 r.

W 2009 roku Bank Zachodni WBK SA nie sprzedawał żadnych podmiotów zależnych i stowarzyszonych.

Sprzedaże w roku 2008	Wartość aktywów netto	Przychód ze sprzedaży	Wynik na sprzedaży
Brytyjsko-Polskie Towarzystwo Finansowe WBK CU Sp. z o.o.	680	1 200	520
NFI Magna Polonia	2 537	1 821	(716)
Razem	3 217	3 021	(196)

Bank Zachodni WBK S.A. dokonał częściowego zbycia udziałów w NFI Magna Polonia. Sprzedano pakiet akcji stanowiący 22,47% udziału w głosach na WZA. Pozostała część (5,06%) w związku z obniżeniem zaangażowania rozpoznana jest w portfelu aktywów inwestycyjnych.

49. Wspólne przedsięwzięcia

W dniu 30 lipca 2008 r. zostały zarejestrowane dwie spółki: BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych Spółka Akcyjna i BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna.

Bank objął w :

- spółce BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. – 13 500 akcji zwykłych imiennych serii A o wartości nominalnej 1 000 zł każda, po cenie emisyjnej jednej akcji wynoszącej 1 334 zł, co stanowi 50% w kapitale zakładowym i 50% liczby posiadanych głosów na walnym zgromadzeniu. Wartość ewidencyjna akcji objętych przez Bank wyniosła 17 082 tys. zł,
- spółce BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. – 10 875 akcji zwykłych imiennych serii A o wartości 1 000 zł każda, po cenie emisyjnej jednej akcji wynoszącej 1 334 zł, co stanowi 50% w kapitale zakładowym i 50% liczby posiadanych głosów na walnym zgromadzeniu. Wartość ewidencyjna akcji objętych przez Bank wyniosła 15 031 tys. zł

Nabycie przez Bank akcji w powyższych spółkach ma charakter długoterminowej inwestycji i zostało dokonane ze środków własnych.

Inwestycje zostały zaklasyfikowane do portfela dostępnego do sprzedaży i zostały wycenione metodą praw własności. Na dzień 31.12.2009 wycena ta wyniosła odpowiednio: 18 405 tys. zł oraz 12 872 tys. zł.

Dnia 1 czerwca 2009 r. spółki zmieniły nazwę na odpowiednio: BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. i BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

50. Wydarzenia po dacie bilansu

Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK SA zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji 26 lutego 2010 r. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego nastąpi przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Umowa pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym a Bankiem Zachodnim WBK S.A.

W dniu 28 stycznia 2010 r. została zawarta umowa pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym a Bankiem Zachodnim WBK SA.. w zakresie finansowania projektów realizowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa w branżach przemysłowo-usługowych.

Maksymalna kwota linii kredytowej wynosi 100 000 tys. EUR. Umowa przewiduje, iż finansowanie uruchamiane może być w trzech transzach po co najmniej 25 000 tys. EUR każda. Termin spłaty biegnie niezależnie dla każdej z wypłacanych transz i wynosi nie mniej niż trzy i nie więcej niż osiem lat od jej uruchomienia.

51. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze obejmują następujące kategorie:

- Świadczenia krótkoterminowe (wynagrodzenia i składki, płatne urlopy wypoczynkowe, wypłaty z zysku i premie, świadczenia niepieniężne przekazywane nieodpłatnie lub subsydiowane),
- Świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i podobne świadczenia, ubezpieczenia na życie lub opieka medyczna po okresie zatrudnienia),

W obrębie wymienionych kategorii podmioty Grupy BZ WBK tworzą następujące rodzaje rezerw:

Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe

Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów jest wyceniane w kwocie oczekiwanej do zapłaty (na podstawie bieżących zarobków) bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na premie pracownicze

Zobowiązania z tytułu przyjętego systemu premiowego w stosunku do zysku jest wyceniane w kwocie prawdopodobnej wypłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Zobowiązanie z tytułu świadczeń w formie odpraw emerytalnych jest ustalone z wykorzystaniem metod aktuarialnych (obejmujących dyskontowanie).

Pozostałe rezerwy pracownicze

Obejmują one rezerwy z tytułu płatności na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i odprawy pieniężne oraz rezerwę na godziny nadliczbowe oraz szkolenia. Zobowiązania te wyceniane są w kwocie oczekiwanej do zapłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Stany wymienionych rodzajów rezerw prezentuje poniższa tabela:

Tytuł rezerwy	31.12.2009	31.12.2008
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	19 636	22 166
Rezerwa na premie pracownicze	112 554	79 220
Rezerwa na odprawy emerytalne	35 208	34 056
Pozostałe rezerwy pracownicze	2 765	5 303
Razem	170 163	140 745

Szczegółowo ruchy na rezerwach pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 34.

Nagrody za rok 2007 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A., wypłacone w roku 2008

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	nagrody za rok 2007
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 440,00
Paul Barry	Członek Zarządu	01.10.2008-31.12.2008	0,00
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	540,00
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 015,60
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.05.2008	840,00
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	840,00
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	684,00
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	504,00
James Murphy	Członek Zarządu	01.01.2008-30.09.2008	555,99
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	504,00
Miroslaw Skiba	Członek Zarządu	22.07.2008-31.12.2008	0,00
Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	648,00

W 2009 roku Członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK SA nie otrzymali nagród za rok 2008.

52. Program motywacyjny w formie akcji

W 2006 roku Grupa BZ WBK wprowadziła program motywacyjny na warunkach zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Program ma na celu stworzenie opartych o warunki rynkowe zasad motywowania dla wyższej kadry kierowniczej, w kontekście wymagających długoterminowych celów dla wzrostu w ciągu 3 kolejnych okresów finansowych. Warunkowe prawo do nabycia akcji może zostać zrealizowane po dacie nabycia praw, będącej datą zatwierdzenia przez WZA sprawozdania finansowego za ostatni okres obowiązywania planu, jedynie w formie objęcia akcji.

Pierwsza edycja programu motywacyjnego zakończyła się w drugim kwartale 2009. Wszystkie prawa zostały wykonane i w pełni opłacone w maju-czerwcu 2009 r.

W przypadku drugiej i trzeciej edycji uprawnieni nabędą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od wzrostu wskaźnika EPS skorygowanego o inflację. Przedział wzrostu EPS skorygowanego o inflację wynosi od 8% do 16% dla obu edycji.

W 2007 roku warunkowe prawo do nabycia akcji przyznano uprawnionym w liczbie nie większej niż 100 osób. W 2008 przyznano prawa do nabycia akcji uprawnionym w liczbie nie większej niż 600 osób.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku:

	2008	2007
Liczba akcji	288 112	78 341
Cena akcji	149,00	292,50
Cena wykonania w zł	10	10
Okres nabywania praw	3 lata	3 lata
Oczekiwana zmienność cen akcji	40,82 %	40,69 %
Okres trwania planu	3 lata	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	6,87 %	4,90 %
Wartość godziwa 1 prawa do akcji	133,01 zł	267,53 zł
Stopa dywidendy	2,01%	2,05%

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie w trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego.

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	476 929	200 722
Przyznane	-	288 112
Wykonane	(115 729)	-
Utracone	(19 499)	(11 905)
Wygasłe	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	341 701	476 929
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-	-

Cena wykonania dla wszystkich praw wynosi 10 zł.

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 31 grudnia 2009 i 2008 pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 1,1 roku i 1,6 roku.

Łączny koszt rozpoznany w rachunku zysków i strat oraz korespondujący z nim wzrost kapitałów własnych (kapitału rezerwowego) w okresie 12 miesięcy 2009 i 2008 roku wynosi odpowiednio 1 547 tys. zł. oraz 1 734 tys. zł.

Objęcie akcji Banku przez Członków Zarządu w ramach Programu Motywacyjnego 2006.

W dniu 21 kwietnia 2009 r. Rada Nadzorcza Banku Zachodniego WBK S.A. podjęła uchwałę o spełnieniu przesłanek realizacji pierwszej edycji programu motywacyjnego "Akcje za Wyniki" z 2006 roku. W maju 2009 roku zakończono subskrypcję akcji serii H wyemitowanych przez Bank Zachodni WBK S.A. na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 4 kwietnia 2006 roku w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. W ramach przeprowadzonej subskrypcji przydzielono łącznie 115 729 akcji dla 86 osób, z czego łączna liczba akcji objętych przez członków Zarządu Banku wynosi 23 084. W dniu 10 lipca 2009 roku akcje serii H zostały zarejestrowane przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.

Poniższe tabele przedstawiają szczegóły na temat liczby nagród warunkowych (obligacji zamiennych na akcje) przyznanych Członkom Zarządu BZWBK.

Liczba sztuk	2009
Stan na 1 stycznia	74 766
Wykonane	(23 084)
Stan na 31 grudnia	51 682
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia 2009	-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2009	Wykonane w ciągu 2009	Stan na 31.12.2009
Mateusz Morawiecki	13 552	3 591	9 961
Andrzej Burliga	6 023	1 606	4 417
Justyn Konieczny	11 438	3 591	7 847
Janusz Krawczyk	10 058	3 397	6 661
Jacek Marcinowski	10 058	3 397	6 661
Marcin Prell	9 191	2 530	6 661
Mirosław Skiba	4 388	1 575	2 813
Feliks Szyszkowiak	10 058	3 397	6 661
Razem	74 766	23 084	51 682

Liczba sztuk	2008
Stan na 1 stycznia	42 949
Przyznane	35 535
Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	2 538
Utracone	(6 256)
Stan na 31 grudnia	74 766
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia 2008	-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2008	Utracone	Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	Przyznane w ciągu 2008	Stan na 31.12.2008
Mateusz Morawiecki	6 149	-	-	7 403	13 552
Paul Barry*	-	-	-	-	-
Andrzej Burliga	2 691	-	-	3 332	6 023
Declan Flynn*	-	-	-	-	-
Michał Gajewski	6 256	(6 256)	-	-	-
Justyn Konieczny	6 256	-	-	5 182	11 438
Janusz Krawczyk	5 616	-	-	4 442	10 058
Jacek Marcinowski	5 616	-	-	4 442	10 058
Marcin Prell	4 749	-	-	4 442	9 191
Mirosław Skiba	-	-	2538	1 850	4 388
Feliks Szyszowski	5 616	-	-	4 442	10 058
Razem	42 949	(6 256)	2 538	35 535	74 766

*Członkowie Zarządu oddelegowani do pracy w BZ WBK z Allied Irish Banks p.l.c. nie uczestniczą w programie płatności w formie akcji BZ WBK.

53. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe

Na dzień 31.12.2009 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 8 937 osób, co stanowiło 8 809 etatów.

W spółkach zależnych zatrudnionych było 661 osób (w tym 43 osoby pracujące w Banku), co stanowiło 644 etaty. Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2009 ukształtowało się na poziomie 8 977 etatów. Przeciętne zatrudnienie w spółkach zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. konsolidowanych metodą pełną za 2009 rok ukształtowało się na poziomie 660 etatów.

Poniższa tabela prezentuje strukturę zatrudnienia w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. według wykształcenia:

Wykształcenie	Liczba osób	Struktura %
Wyższe	6 590	68,9
Średnie	2 771	29,0
Zawodowe	26	0,3
Inne	168	1,8
Razem	9 555	100,0

Na dzień 31.12.2008 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 9 590 osób, co stanowiło 9 515 etatów.

W spółkach zależnych zatrudnionych było 718 osób (w tym 54 osoby pracujące w Banku), co stanowiło 706 etatów.

Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2008 ukształtowało się na poziomie 9 073 etatów. Przeciętne zatrudnienie w spółkach zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. konsolidowanych metodą pełną za 2008 rok ukształtowało się na poziomie 686 etatów.

Poniższa tabela prezentuje strukturę zatrudnienia w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. według wykształcenia:

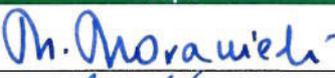
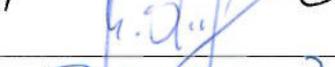
Wykształcenie	Liczba osób	Struktura %
Wyższe	6 858	66,9
Średnie	3 179	31,0
Zawodowe	28	0,3
Inne	189	1,8
Razem	10 254	100,0

54. Dywidenda na akcję

Bank Zachodni WBK S.A. planuje wypłatę dywidendy za 2009 rok dla akcjonariuszy w wysokości 292 304 052 zł, co stanowiło 29,64% zysku za okres Banku. Kwota w wysokości 693 923 867,10 zł zostanie przeznaczona na pozostałe kapitały.

Wartość dywidendy na jedną akcję wynosi 4,00 zł.

W dniu 21 kwietnia 2009 roku WZA Banku Zachodniego WBK S.A. podjęło Uchwałę o przeznaczeniu całego zysku za 2008 rok na kapitał rezerwowy i Fundusz Ogólnego Ryzyka Bankowego. Wobec powyższego Bank Zachodni WBK S.A. nie wypłacił dywidendy za rok 2008.

PODPISY			
Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
26-02-2010	Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	
26-02-2010	Paul Barry	Członek Zarządu	
26-02-2010	Andrzej Burliga	Członek Zarządu	
26-02-2010	Declan Flynn	Członek Zarządu	
26-02-2010	Justyn Konieczny	Członek Zarządu	
26-02-2010	Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	
26-02-2010	Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	
26-02-2010	Michael McCarthy	Członek Zarządu	
26-02-2010	Marcin Prell	Członek Zarządu	
26-02-2010	Mirosław Skiba	Członek Zarządu	
26-02-2010	Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
26-02-2010	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	